~~Acad~~
E.D.
Gen

HARVARD UNIVERSITY.

LIBRARY

OF THE

MUSEUM OF COMPARATIVE ZOÖLOGY.

20,833

Library of Hb. A. Hbagen.

June 2, 1903

Dr. Hagen

Brünnich 1764

20,833

ERNST MAYR LIBRARY

3 2044 114 264 559

M. TH. BRÜNNICHII
ENTOMOLOGIA,

SISTENS

INSECTORUM TABULAS
SYSTEMATICAS,

CUM

INTRODUCTIONE ET ICONIBUS.

HAFNIÆ, MDCCCLXIV.

Insektlære,

indeholdende

Insekternes Systematiske
Tavler,

samt

Indledning og Figurer.

Kjøbenhavn, 1764.

Trykt hos Andreas Hartvig Godiche.

Laudabile specimen

IMPRIMATUR

I. C. KALL.

VIRO

AMPLISSIMO ET CONSULTISSIMO

DN. FRIDERICO CHRISTIANO
SEVEL,

J. U. D. ET PROFESSORI UNIVERSITATIS HAFN.

CURIÆ CAMERALIS NOTARIO, ARCHIVARIO, IN CURIA

MILITARI CLASSIARIA CAUSARUM ACTORI &c.

VIRO

SPECTATISSIMO ET EXPERIENTISSIMO

DN. JOACHIMO DIEDERICO
CAPPEL,

PHARMACOPOLII NOSOCOMII FRIDERICIANI

(QUOD HAFNIÆ EST)

DIRECTORI,

CHEMIÆ CUM SCIENTIA MINERALOGICA CULTORI

CONSULTOQ. PERINDUSTRIO &c.

UTRIQUE,

HISTORIÆ NATURALIS

PROMOTORI,

STUDIORUMQUE SUORUM

FAUTORI,

HOS DE INSECTIS LABORES

DICAT ET COMMENDAT

AUTOR.

Novam heic trado methodum, quem ad facilitandum studium entomologicum inprimis tyronibus haud leviter conducturam fore existimo. Characteres omnes mihi suppeditabat systema Dni. de Linné vel propria collectio ex 1500, & quæ supersint, constans speciebus. Species ejusdem generis sexus ejusdem speciei, alis aut aliis, unde generaliores desumuntur characteres, diversi, in diversis invenientur locis; ideo-

Jeg leverer her en nye Methode, som jeg mener skal ikke lidet hjælpe til at lætte Insektkundskaben i sær for Begyndere. Kiendetegnene har jeg alle hentet enten af Hr. de Linnés System, eller af min egen Samling, som bestaaer af flere end 1500 Arter. Man skal finde paa adskillige Steder Arter af eet Slag Kion af een Art, fordi de ere adskilte ved Bingerne eller andet, hvora almindelige Kiendetegn tages;

ideoque sub alatis militant alata ,
sub apteris aptera & sic porro. No-
mina & signa , quæ in systemate
suo adhibuit Celeberrimus Vir ,
ubique in latinis retinui immutata ,
ut in tabulis indagata juxta nomi-
natum & in suo genere absolutissi-
mum systema describantur atque
ordinentur species. Versionem
dedi , ut potui , danicam , ob ter-
minos artis deficientes ideoque fin-
gen-

tages ; altsaa , ere de vingede , staae
de under de Vingede , ere de uvingede ,
staae de under de Uvingede o. s. f. De
Ravne og Tegn , som den berømmelige
Mand eengang har antaget i sit Sys-
tem , har jeg allevegne beholdt i det
Latiniske uforandrede , paa det at Ar-
terne , naar de i Tavlerne vare fundne ,
kunde beskrives og sættes i deres Or-
den efter dette forbemelte og i sit Slag
saa fuldkomne System. Jeg har
oversat dette paa Dansk saa got som
jeg kunde , da det har været meget van-
skelig formedelsst at der skulle findes
Konst=

gendos fatis difficilem. Nomina in danico idiomate ex specificis, si darentur, generica feci; nova signo * sunt indicata, suecica introducta signo notantur. Monendum præterea quod in nonnullis paginis sc. 52. 54. 60. 62. 64. ob angustiam formæ omittendæ essent subdivisiones nonnullæ, omnes tamen ex præcedentibus paginis facile supplendæ. Errores ita sunt corrigendi: pag. 16. l. 13. l. børstedanned, pag. 32. l. 7. post

Konstord hvor ingen var. Jeg har i det Danske gjort Arternes Navne, hvor der vare nogle, til Navne for Slagene; de nye kiendes af * og de indførte Svenske ere tegnede med . Endnu er at erindre, at man maatte paa nogle Sider, hvor Formaten var for liden, udelukke nogle Afdelinger, nemlig Side 55. 61. 63. 65. som dog alle læt kan tillægges af de foregaaende Sider. Fejlene kan saaledes rettes: S. 16. l. 13. l. børstedanned, S. 32. l. 7. efter Ordet poenam sæt esse,

post vocem *pænam* adde *esse*, p. 52.
l. 20. l. subrotundo. Eam jam
historiæ naturalis partem jubeo præ-
ire, simulque primam esse, quæ in-
tegra lingua proponitur vernacula.
Favor & fructus, si ex labore ullus,
me partem hanc magis elaboratam
Danis, uti Gallis olim Reaumurius,
cum ceteris offerre stimulabit. Hæc
si deficient, majestatis divinæ etiam
in minimis me contemplatorem fuis-
se non pœnitebit. Dabam e domo
Elersiana d. 17. Martii CIOCCCLXIV.

§. I.

esse, S. 52. l. 20. l. subrotundo.
Den Deel af Naturhistorien lader
jeg nu gaae forud og tillige være
den første, som heel og holden frem-
sættes paa vort Moders Maal.
Kan jeg ved mit Arbeide skaffe mig nogen Næ-
dest og Fordeel, skal det opmuntre mig til at
give de Danske, som Reaumur gav de Franske,
denne Deel tillige med de øvrige mere udført.
Slaaer det mig feil, skal jeg dog ikke fortryde,
at have seet den guddommelige Majestæt end-
ogsaa hos de mindste af Skabningerne. Eler-
sens Colleg. d. 17. Martii 1764.

§. I.

§. I.

Diverſo, ſed ſtato, anni tempore ex naturali inſtinctu congregantur & copulantur animalium, quæ infecta audiunt, cum maribus fœminæ; quæ, imprægnatæ, ova deponunt fœcundata, id vero non promiſcue in omni loco; ſingula enim talia ſibi iſſis norunt loca eligere, quæ pullis, recens excluſis, atque ſæpius derelictis a parentibus, plerumque antea emortuis; in tenella ætate victum aliaque, implendis naturæ deſideriis neceſſaria, ſponte ſua ſuppeditant.

§. II.

§. I

Paa adſkillige, men viſſe, Eider ſamles og mage ſig ved naturlig Drift de iblant Dyrene, ſom man kalder Kræk eller Inſekter, Hannerne med Hannerne; diſſe, ſom blive drænkede, ſætte befrugtede Eg, dog ikke i Flæng allevegne; thi enhver veed, at udvælge ſig ſaadanne Steder, ſom frembringe for deres, npeſlig udlagde, og ofte af deres, ſom tieſt bortdode, Forældre forladte, ſpæde Yngel den ſornødne Føde, og andet, ſom den naturlige Fornødenhed maatte udkræve.

§. II.

Singulæ plantæ alunt plures species sibi proprias, sed non eodem in loco nec eodem modo: Aliæ cacumina, aliæ truncum, aliæ radices, aliæ flores, aliæ folia, aliæ corticem occupant; superficiiei foliorum ova sua affigunt quædam; epidermidem variarum herbæ vel arboris partium perforant aliæ, ibique ova demittunt; ipsis animalibus vivis, quadrupedibus, avibus, piscibus, imo ipsis insectis eorumque ovis sua concredunt semina, eaque vel superficiiei adglutinant vel intra corpus deponunt haudpaucæ; aquæ ejusque plantis

§. 2.

Enhver Plante føder flere Urter, som ere egentlige for den allene, skiont ikke paa samme Sted eller Maade: Nogle holde sig oppe i Toppen, andre i Bullen, andre ved Rødderne, andre i Blomsterne, andre paa Bladene, andre i Barken; Nogle sætte deres Eg uden paa Bladene; andre giennem bore Overhuden paa adskillige Urternes eller Trærnes Dele, og der nedlægge deres Eg; andre betroe sine til de levende Dyr, de firesødder, Fuglene, Fiskene, ja Insekterne selv og deres Eg, og kline dem enten uden paa, eller nedstikke dem i Kroppen; Endeel giemme deres

plantis vario & diverso modo ova sua committunt nonnullæ; humo, fimeris vel stercorebus aliæ, putrefactis aliæ, cibis aliæ, utensilibus aliæ, & denique ova se cum circumferunt nonnullæ.

§. III.

Ovorum quædam materia, gummi vel resinæ haud absimili, obducuntur; serico pilisve vestiuntur alia; in favis absconduntur nonnulla, aliisque modis servantur reliqua; ne hyeme gelida, ne fervido sole reddantur irrita, ne hostium extirpentur violentia, ne hisce vel aliis fati deleantur species.

§. IV.

deres Eg i Bandet og dets Planter paa adskillige og foranderlige Maader; mange forvare deres i Jorden, andre i Moddinger eller Dyrenes Skarn, andre i forraadnede Ting, andre i Madvare, andre i Boes Skab, og endelig bære nogle sine Eg omkring med sig.

§. 3.

Nogles Eg overdrages med en gumagtig eller harpiplignende Materie; nogle klæde sine med Silke eller Haar; andre stikle sine i Rager; og de øvrige forvares paa andre Maader; at de ikke ved Vinterens Kulde eller Sommerens Hede skal fordærves, at de ikke skal udødes ved Fiendernes Grumhed, at ikke Arterne ved disse og andre Hændelser skal undergaae.

§. IV.

Sicut *e culmo spica*, ita ex ovo mater cognoscitur, nec *ovum ovo simile*; dantur enim quoad figuram globosa, hemisphærica, oblonga, conica, cylindrica, petiolata, formæ cydaris, tympani & complurium aliarum; quoad colorem albida, flavescentia, ex margaritaceo candida, badia, spadicea, viridia, cærulea, rosea, unicoloria & variegata, colorem mutantia vel retinentia; quoad situm locumve sparsa, in quincuncem super foliis vel subtus disposita, caules ramosve

§. 4.

Som Apret fiendes af Straaet, saaledes fiendes Moderen af Egget, og den enes Eg er ikke den andens liig; thi i Henseende til Figuren ere nogle feglerunde, halvbrunde, aflange, fegledannede, cylindriske, nedløbende i en Stilk, af Skikkelse som en Turban, en Tromme og mange andre Ting; i Henseende til Farven hviidagtige, guulagtige, perlesarvede, brunagtige, sortebrune, grønagtige, blaaeagtige, rosenfarvede, eenfarvede og brogede; forændrende eller beholdende deres første Farve; i Henseende til Orden og Sted ere de enten strøede, eller satte i en Femrad oven paa eller neden under Bladene, eller og de omgive

ve annulorum vel spiræ instar circumdantia, & denique multiplici variatione ordinum atque locorum adglutinata.

§. V.

Ex ovo sub minima mole vesicaria, putamine post partum indurescente, fragili, corneo, intra longum vel breve tempus justo caloris gradu excluso, prodit animalculum exiguum, apterum, sterile, vel parentibus apteris sæpius simillimum, vel alatis aut præcipue, aut interdum solo, alarum respectu, aut

tota

give Stængler og Grene ringevîis eller i en Bindelgang, og endelig findes de med mangfoldige Forandringer af Orden og Sted fastklæbte.

§. 5.

Naar Egget, i Form af den mindste Blære, hvis Skæl efter Fødselen bliver haardere, sprødere og hornagtig, inden lang eller kort Tid ved den fornødne Grad af Varme er udlagt, fremkommer et meget lidet Dyr, uden Vinger, ufrugtbar, som oftest lignende sine Forældre, om de vare uvingede; eller ulig sine vingede Forældre, fornemmelig og undertiden allene

tota facie & structura dissimile: omnia post varias tunicas, sub eadem vel diversa structura depositas, parentibus omni parte & statura, etiam colore, simillima, perfecta; aptera, vel alata; mares vel fœminæ; omnia ante supremum diem, anni vertentis sole raro coluistratum, generantia; paucissimis neutris, semper sterilibus, operariis. Hinc animalium horum, præ diversa structura, diversa cognitio.

§. VI.

i Henseende til Bingerne; eller og i den ganske udvortes Anseelse og hele Skabning. Alle tilhobe, efterat de have skudt adskillige Hammer med eller uden Forandrung af deres forrige Skikkelse, ere Forældrene i alle Dele, i Størrelse og i Farver ganske lige, fuldkomne; uvingede eller vingede; Hanner eller Hunner, hvilke alle avle førend deres Døds-Dag, som sielden oppes bier det andet Aar; Meget faa ere af intet Kion (Giæld-Kræk) altid ufrugtbare, Arbeids-Dyr. Altsaa udsodres om disse Dyr, efter deres adskillige Skikkelser, adskillig Rundskab.

§. VI.
Mutatio structuræ ejusdem animalis audit *Metamorphosis*, quæ plurimis triplex, paucissimis nulla. Pro varia ista significanda metamorphosi varia assumerunt nomina auctores, specialiora: *nympha*, *chrysalis*, *aurelia*, commune omnibus *Pupa*, statum, ultimam metamorphosin præeuntem, motu privatum vel non, recentioribus significant. *Vermis*, *eruca*, omnia complectens *larva*, indicant statum, in quo infectum

§. 6.

Det samme Dyrs Forandring i Skikkelsen kaldes en Forvandling, som hos de fleste er tredobbelst, hos meget fåa slet ingen. For at betegne den adskillige Forvandling have Skribenterne antaget adskillige Navne. De mere egentlige: *Nymphe*, *Chrysalide*, *Aurelie*, det for alle almindelige *Pupe* (*Svøb-Maske*), betyder hos de Nære den Tilstand, som foregaaer den sidste Forvandling, hvad enten den varer med eller uden Bevægelse. Orm, *Maske*, eller det som indbefatter alle, *Larve*, tilkiendegiver den Tilstand,

insectum, ex ovo jam exclusum, movetur, vorat & crescit, antequam in pupam mutatur.

§. VII.

Pro differentia generum variæ dantur puparum familiæ, ita ut quædam earum, semper loco mobiles, a specie sui perfectæ interdum colore interdum vel maxime vel solo alarum respectu tantum discedant; aliæ absque motu locali, immobiles, in cortice vel tunica plicatis, coarctatis atque contractis membris absque cibo quiescant :

stand, i hvilken Insekten, som nu er udkommen af Egget, bevæger sig, æder og voxer, førend den forvandles til Pupe.

§. 7.

Efter Slagenes Adskillighed, gives der iblant Puperne foranderlige Slægter, saa at nogle af dem, som altid kan bevæge sig fra et Sted til det andet, afvige fra deres egen fuldkomne Art undertiden allene i Farven, undertiden allene eller fornemmelig i Henseende til Bingerne. Andre som ikke kan bevæge sig og forandre Sted, ligge uden Føde, med tilsammensfoldede, indknebne og sammentrofne Lemmer i en Skal eller

quiescant: Ad hunc subeundum statum vario diversoque modo, partim contra injuriam animalium, partim contra solis calorem, aeris humiditatem vel gelu hie-
mis, pro diverso respectu, involucro sericeo, foliisve sese involvunt; in rimis foraminibusque arborum, vel sub cespite terræ, vel in fundo aquæ aliisve in locis sese abscondunt, donec perfecta prodeunt insecta, ad priora incommoda toleranda vel evitanda aptiora.

§. VIII.

eller Ham. For at igiennemgaae denne Tilstand for-
vare, de sig paa adskillige og foranderlige Maader,
deels imod Dyrenes Bold, deels imod Solens Hede,
Luftens Sugtighed eller Vinterens Kulde, enhver ef-
ter sin Hensigt, med at indslutte sig i et Silke-Svøb,
eller i Blade; med at skiule sig i Træernes Sprækker
og Huller, under Jordens Skorpe, paa Vandbun-
den eller paa andre Steder, indtil de fremkomme
fuldkomne, og mere bekvemme til at fordrage eller
undflye de forrige Uleiligheder.

§. VIII.

Insignes & multæ larvarum inter structuræ intercedunt differentiæ; Solo colore & statura a perfectis discedunt quædam; dantur rudimentis alarum conspiciuis præditæ, quæ speciæ perfectæ reliquis membris vel omnino vel ex parte conveniunt. Ceteræ vermiformes, succosæ, molliores, majores, voraces, sæpius alimento proprio. Degunt omnes vel in aqua & ejus plantis vel in terra & ejus flora, imo in ipsis animalibus terrestribus vel aquaticis nonnullæ. Quorum corpora voracitati aliorum exponantur, vel solis calo-

res

§. 8.

Alf Larvernes Skikkelser ere der anseelige og mange Forandringer; Nogle ere allene adskillige fra de fuldkomne i Henseende til Farven og Størrelsen; nogle have tydelige Kiendetegn til Vinger, hvilke i de øvrige Dele enten ganske eller tildeels komme overeens med deres fuldkomne Arter. Nesten see ud som Orme, ere saftefulde, bløde, store, graadige, oftest paa en dem egentlig Føde. De holde sig alle enten til Vandet og dets Planter, eller til Jorden og dens Vexter, ja nogle til Land- og Vand-Dyrene selv. De som staae i Fare for andres Graadighed, eller ikke

taale

res minus perferant, sub terra sese occultant; vel personatæ incedunt proprio obductæ stercore; vel sua se tegunt spuma; vel sese involvunt tela sericea, foliis, rasura lignorum, aliisve cuilibet aptis & obviis materiis; vel cucullos cylindraceos e villis, quos rodunt, vel e gramine, arena sive conchis aquaticis sibi fabricantur; vel spurcitie obtectæ quisquilias mentiuntur.

§. IX.

Ira ex ovo larva, e larva pupa, e pupa denu-
datum, perfectum erumpit insectum, quod a reliquis
anima-

taale Solens Hede, skiule sig under Jorden; eller de gaae forummmede, skiulte med deres eget Skarn; eller de giemme sig i deres egen Fraade; eller indvikle sig i Silke-Bæve, i Blade, i gnavede Træ-Spaaner, eller i andre for enhver beqvemme og forekommende Materier; eller de gjøre sig cylindriske Kræmmerhuse af de Klude, som de opgnave, eller af Græs, Sand, og Søe-Snækker; eller de tildække sig med Støv og see ud som Feye-Skarn.

§. 9.

Saaledes frembryder af Egget Larven, af Larven Puppen, og af Puppen den blottede, fuldfornene Insekt, som skiller sig fra de andre levende Dyr ved

animalibus vivis sese distinguit partibus externis, sine læsione animalis conspicuis, corporis nempe cute ossea, ejusque incisuris, hincque segmentis pluribus, eorumque per stigmata lateralia perforatione; antennis articulatis, mobilibus, exsertis, juxta oculos capiti insertis; pedibus communiter sex, rarius pluribus.

§. X.

Corpus insectorum, cute ossea cataphractum, vel ovatum s. ovale, oblongum, lineare, cylindricum, hemisphæricum, depressum, convexum, pubescens, tectum

ved sine udvortes Dele, som uden Sønderrivelse ere kiendelige, nemlig ved Kroppens beenlignende Hud; dens Indstærelser; de heraf følgende flere Afdelinger; og disse ved Andehuller paa Siderne giorte Aabninger; ved leedbovelige og bevægelige Samlestænger, som staae udraakte og fæstede i Hovedet hos Dyrene; og ved Fødderne, som ere almindelig sex, sielden flere.

§. 10.

Insekternes Krop, som er bevæbnet med et beenlignende Hud-Panzer, er enten egrund, aflang, jevnlang, cylindrisk, halv-kuglerund, nedtrykt, bukket, rund,

rectum crusta; imbricatum squamis, nudum; alatum f. pennatum, v. apterum f. impennatum; elytris instructum v. anelytron; hexapodon v. polypodon: dividitur naturaliter, secundum recentiores, in *Caput*; *Truncum*, *Abdomen* & *Artus*.

§. XI.

Caput vel rarius cum thorace unitum, vel sæpius a thorace distinctum; hoc attenuatum antice vel postice; protractum f. prolongatum tubo; vesica; cornutum; tuberculatum; muticum f. inerme; depressum; gibbum; con-

rund, lodden, skiult med Skæl, tækket med Skæl, eller bar; vinged eller uvinged; forsynet med Bingedækker eller uden Bingedækker; sexbened eller mangesbened: Den deles naturligviis, efter de Næere, i *Hovedet*, *Bullen*, *Vommen* og *Ledemodene*.

§. II.

Hovedet er enten ganske sielden forenet med Ryggen, eller som oftest adskilt fra Ryggen, og da er det smalere enten bag til eller for til, udtrakt i en Snude eller Blære; horned; knortet; fulled; nedtrykt; pufled; fegledanned; eller udtrakt, dette er enten

conicum; exsertum; quod prominens, inflexum, nutans; retractum vel retractile intra thoracem; vel denique clypeatum. Partes ejus sunt *Oculi*, *Antennæ*, *Os & Palpi*.

§. XII.

Oculi, quibus vident colores, omnibus, simplices v. compositi; bini v. plures; capiti innati, immobiles; vel pedunculati, elongati, mobiles; laterales vel verticales; prominuli, approximati, remoti s. distantes.

Antennæ,

enten fremstaaende, indbøyet eller ludende; tilbagestrakt, eller som kan trækkes tilbage i Bullen, eller og skjult under et Skjold. Hovedets Dele ere *Øynene*, *Samlestænglerne*, *Munden* og *Mundstænglerne*.

§. 12.

Øynene, hvormed de adskille Farverne, have de alle, enkelte eller sammensatte; tvende eller flere; indgroede i Hovedet, ubevægelige; eller siddende paa en lang Stilk, bevægelige; paa Siderne eller oven paa Bissen; udstaaende, nærstaaende, frastaaende.

Samles

Antennæ, quibus percipiunt, omnibus; plurimis duæ, paucissimis quatuor; omnes ex pluribus vel paucioribus articulis compositæ, longitudinis diversæ; thorace breviores vel longiores; corpori longitudine æquales, vel longiores; crassiores extrorsum, introrsum, vel medio; setaceæ, pectinatae, pennatae, barbatae; clavatae, clava s. capitulo fissili, perfoliato, solido, truncato, integro; filiformes; moniliformes; prismatica; filatae; subulatae; mucronatae; setariae; plumatae; basi distinctæ vel coadunatae; pediformes.

Os

Samlestængler, hvormed de fornemme, have alle; de fleste tvende, saa fire; alle bestaae af flere eller færre tilsammensatte Leed, og ere af adskillig Længde, kortere eller længere end Bullen, lige lange med, eller længere end Kroppen; tykkere ud ad, ind ad, eller midt paa; børstespidsede, kamtandede, stærvingede, skaaghaarede; kolleendede, med splitted, bladed, heel, affortet eller uaffortet Rølle; traadsmale; perleradede; trefantede; traadjævne; sylspidsse; spidsoddede; børstevæbnede; stærbuskede; med adskillig eller samlet Rod; foddannede.

Munden

Os quibusdam in pectore, plerisque sub capite;
 1) instructum *rostro* f. *aculeo fistuloso* corneo; setaceo;
 univalvi; bivalvi vel multivalvi; conico; porrecto;
 recto; geniculato; inflexo; pectorali; nutante; arcua-
 to. 2) Instructum *maxillis* transversis; forcipatis;
 prominentibus, vel intra labia occultatis. 3) Instructum
lingua vel *proboscide* inflexa; spirali; retractili; val-
 vulis pluribus v. nullis. 4) Muticum, *rima* aperta;
 nullo instrumento cibario instructo.

Palpi

Munden have nogle paa Brystet, de fleste
 under Hovedet. Den bestaaer enten 1) af et smalt
 Sue-Rør, som er enten hornagtig; børsteagtig;
 i enkelt, tofold eller mange Skeder; fegledanned;
 fremrakt, lige eller knæbøjed; indkrummet hen un-
 der Brystet; ludende eller buetkrummet. 2) Af toers-
 staaende Ræber; som ligne en Smedde-Tang; frem-
 staaende eller skjulte inden for Ræberne. 3) Af en
 Tunge eller Snabel som er indkrummet; fringel-
 bøjed; kan trækkes tilbage; i eller uden Skeder.
 4) Af en Sprække; uden nogen af disse Røde-Red-
 skaber.

Mund:

Palpi, quibus odorantur? plerisque; ori affixi; articulati; clavati; cheliferi; cheliformes; fetacei; subulati; recti; incurvi.

§. XIII.

Truncus cum capite unitus; vel a capite distinctus, inter hoc & abdomen situs; supra *Thorace* & *Scutello*, subtus *Pectore* & *Sterno* constans.

§. XIV.

Thorax nudus vel clypeatus; marginatus, immarginatus; spinosus, aculeatus, dentatus, mucronatus, muticus; rugosus; inæqualis; hirtus; carinatus; crista-

Mundstænglerne, hvormed de lugte? have de fleste; fæstede ved Munden; bestaaende af Leed; Kollende; med Knibesaxe; eller som Knibesaxe; børstespids; sylspids; rette; eller indbøiede.

§. 13.

Bullen udgior eet med Hovedet, eller sees særskilt, siddende imellem Hovedet og Bommen; bestaaer oven paa af Ryggen og Skiltet, neden under af Brystet og Bryst-Sværdet.

§. 14.

Ryggen er bar eller skjoldet; med eller uden
Rand; med Torne, Taffer, Tænder, Odder eller
fulled;

cristatus; cornutus; tuberculatus; lævis; teretiusculus; orbiculatus; ovatus; globosus; elongatus; linearis; cylindricus; planiusculus; gibbus; convexus; truncatus; retusus; emarginatus; v. integer: Hujus notentur *margines & discus*.

Scutellum, apex quasi thoracis; longitudinis diversæ; rarissime abdominis dorsum integrum cooperiens.

Pectus, regio trunci ima, mucronatum v. muticum; maculis sanguineis pictum v. incruentum.

Sternum,

fulled: rynket; ujevn; haarfuld; kiølskarp; med Hanebam eller Horn; knorred eller glat; smaltrind; cirkelrund; egrund; fuglerund; lang; jevnbreed; cylindrisk; flad; puffed; bukkelrund; affortet; indtrykt; indskaaen; e. heel: Man har at anmærke dens Rander og Skive.

Skiltet er saa at sige Ryggens Ende-Spidse; af adskillig Længde; meget fielden skiuler det Bommens hele Overdeel.

Brystet er Bullens Underdeel; med eller uden Odder; maled med Blod-Plætter, eller uden Blod-Plætter.

Bryst

Sternum, processus pectoris posticus mucronatus; integrum vel bifidum.

§. XV.

Abdomen ventriculo, intestino, visceribusque fœtum, annulatum, spiraculis lateralibus pertusum; fessile; petiolatum; æquale; depressum; foliaceum; compressum; falcatum; lobatum; plicatum; v. papillosum: postice instructum ano simplici; dentato; nudo; barbato; v. papilloso.

§. XVI.

Bryst-Sværdet er en fra Brystet bag til udstaaende Spidse; heel eller toefløstet.

§. 15.

Vommen er opfyldt med Mæden, Tarmene og Indvoldene, bestaaer af flere tilsammenhængende Ringe, som paa Siderne ere igiennemborede ved Ande-Huller. Den sidder tæt til Bullen; hænger til den ved en Stilk; er af lige Brædde; fladtrykt; bladtrynd; sammentrykt; segelfrum; rundlappet; foldet; e. vortet: Forsynet bag til med Gadboor, som er slet; tandet; bar; stægged; eller vortet.

§. XVI.

Artus sunt *cauda*, *pedes*, *alæ*, *elytra*, *halteres*, *pectines*.

§. XVII.

Cauda, abdomen terminans, articulata, brevis, v. elongata; solitaria, bicornis; simplex; setacea, foliacea, v. aphylla; armata, forcipata, furcata, setosa, filosa, chelata, mucronata, aculeata; aculeo simplici, composito; lævi, ferrato; exserto; retractili, recondito, recto, v. spirali.

§. XVIII.

§. 16.

Ledemodene ere: Stierten; Benene; Vingjerne; Vingedækkerne; Vægtstængerne; Kamme.

§. 17.

Stierten, som ender Bommen, bestaaer af Leed; er kort eller lang; enkelt eller i to Horn udslobende; slet, borstespids, bladed eller bladløs; bevæbnet med Tang, Fork, Borster, Traader, Knibesax, Spidsodde, eller Braad som enten er enkelt, sammensat, glat eller med Sav-Tænder; staaer udraakt; kan trækkes tilbage; er skjult; lige, eller kringelbøjet.

§. 18.

§. XVIII.

Pedes communiter sex, rarius octo vel plures: Pro vario & diverso usu ambulatorii, cursorii, saltatorii, natatorii; situ varii: pectori, v. pectori & abdomini, vel capiti, pectori & abdomini affixi; anteriores f. antici, posteriores f. postici, & intermedii: omnes constant 1) femoribus dentatis; muticis; simplicibus; crassissimis; 2) tibiis dentatis, muticis; 3) tarso f. planta foliacea, simplici; 4) unguibus v. villis v. utrisque,

§. 18.

Benene ere almindelig sex, sielden otte eller flere: Efter deres adskillige og foranderlige Brug enten Gang, Løb, Hoppe eller Svømbeen; i Henseende til deres adskillige Sted, ere de siddende paa Brystet allene, paa Brystet og Bommen, eller paa Hoved, Bryst og Bom tillige; Forbeen, Bagbeen og Mellembeen: Alle bestaae 1) af Laar med eller uden Tænder; jevntykke, usædvanlig tykke. 2) Af Skinnebeen med eller uden Tænder. 3) Ankel eller Fod, som er lappet eller flet. 4) Kløer; Haartotte; eller begge Dele samlede; en bevægelig Kløe,

que, interdum digito mobili cum v. absque pollice, hinc manu f. chela.

§. XIX.

Alæ, veteribus pennæ, membranaceæ, duæ v. quatuor; primores v. posticæ; nudæ v. imbricatæ squamis coloratis; nervosæ; striatæ; reticulatæ; hyalinæ; coloratæ; versicolores; fasciatæ; fenestratæ; ocellatæ; cœcæ; concolores; integræ; caudatæ; angulatæ; dentatæ; crenatæ; erosæ; digitatæ; planæ; plicatiles; complicatæ; cruciatæ; incumbentes; deflexæ; reversæ; depressæ;

med eller uden en stiv Tommel-Kloe, da de kaldes Krabbe-Kloe, Krabbe-Sax.

§. 19.

Vingerne, kaldes hos de Gamle Sicere, ere Klarhindede; to eller fire, Overvinger og Undervinger, enten bare eller tækkede med farved skælddannet Støv. Genesfulde; stribede; nætrudedede; vandklare; farvede; brogede; baandede; med igiennemsigtige Plætter; med eller uden Syne; eensfarvede; heelrandede; udelebende i en Hale; Hjørne, Tænder, Karver; indgnavede, fingrede; flade, sammenfoldede; indfoldede; kryssede; hvilende; nedbøvede; tilbagebøvede; ned-

depressæ; tumidæ; extensæ; horizontales; erectæ; patentés; conniventes; divaricatæ; falcatae; lanceolatae; rotundatae; vel alius figuræ: Harum notentur *basis, costa, margines, anguli & discus*.

§. XX.

Elytra, veteribus vaginæ, crustacea, alas nonnullorum tenuiores integras, vel earum basin, vel abdomen pennatum tegentia, semper bina; distincta vel coadunata; mobilia; immobilia; integra; dimidiata; abbrev-

nedtrykte; brufende; udstrakte; vandrette; opstaaende; aabne; sammenknebne; skrævende, segelkrumme; lamsedannede; rundagtige eller af anden Skabning. Paa disse maae mærkes Roden, Vingebeinet, Randene, Hjørnerne og Skiven.

§. 20.

Vingedækkene, kaldes hos de Gamle Skeder, ere skorpagtige; skulder nogles tynde Vinger enten ganske, eller meget fælden Roden deraf, eller og nogle Uvingedes bare Bom; de ere altid tvende; afskilte eller sammengroede; bevægelige; ubevægelige;

abbreviata; flexilia; mollia; rigida; lævia; scabra; striata; fulcata; punctata; rugosa; marginata; attenuata; linearia; porcata; fastigiata; mucronata; præmorsa; dentata; ferrata; Horum notentur *basis, margines, suturæ, apex & discus*.

§. XXI.

Halteres capitella petiolata, solitaria pone singulam alam plurimorum dipterorum; plerumque sub squamula propria, rarius nudi.

§. XXII.

hele; halve; affortede; bønelige; bløde; stive; glatte; skrubbete; sribete; surede; prikkede; rynkede; randede; smallebende; jevnsmækkre; skarpryggede; topryggede; afbidte; tandede; eller savtandede. Paa disse er at mærke Roden, Randene, Noddene, Spidsen, Skiven.

§. 21.

Vægtstængerne ere Stilke med Hoved paa Enden, som sidde enkelte, bag ved hver Vinge, paa de fleste torvingede; under et eget Skæl; sielden bare.

§. 22.

§. XXII.

Pectines unico generi proprii, bini; pone pedes inter pectus & abdomen siti, ab unico latere muniti dentibus, speciem numero determinantibus.

§. XXIII.

Insecta omnia *muta*, quædam præprimis mares, maxime circa tempus coeundi, proprio sed diverso instrumento varie *sonora*, ictu capitis; nuchæ ad thoracem attritu; lamellis abdominalibus; alarum concussione tremula vel mutua, vel contra abdomen, vel contra

§. 22.

Kammene, som tilhøre allene eet Slag, ere tvende; siddende bag Fodderne imellem Brystet og Bommen; have paa den ene Side Tænder, hvis forskiellige Tal bestemmer Arterne.

§. 23.

Alle Insekterne ere stumme; nogle, i Besynnderlighed Hannerne, give, meest ved Parretiden, adskillig Lyd ved et besynderlig og hos dem forskiellig Middel, ved Hovedets Banken; Nakkens Skuren paa Ryggen; Bommens Plader; Vingernes zitterende Bevægelse paa hverandre, paa Bommen,

tra halteres; femorum prælongorum attritu cum alis: hinc susurrus; hinc imitatio cantationis tremulæ; hinc assimilatio soni horologii; lyræ; buccinæ &c., strident hunc ætheris percipiunt alia, organis auditus distinctis, notis, licet careant cuncta. *Odore & gustu* pollent plurima, tactu omnia, visu diurno pleraque, nocturno reliqua.

§. XXIV.

Per poros laterales, stigmata dicta, respirant omnia, siphone oris fugunt haud pauca, per exitum ani halant multa: inodora quædam; suaveolentia nonnulla;

eller paa Bægtstængerne; ved de lange Laares Skæven paa Bingerne; Heraf kommer en Surren; en trillende Lyd; Lyden efter et Uhreværk, en Vire, Bassune, o. s. v. Denne Lustens surrende Bevægelse fornemmer andre, endskjønt ingen haver bekiendte Kiendelige Hørelemmer. De fleste have Lugt og Smag; alle føle; Mængden seer om Dagen; Resten om Natten.

§. 24.

Alle ander igiennem Side-Åbningerne, som kan kaldes Ande-Huller; endeel trække til sig ved en Mund-Pompe; andre udpuste igiennem Gadboret;

nogle

nulla; fœtida alia; phosphorea pauca: Moventur omnia pro diverso elemento diverso modo, natando pro-na v. supina, ambulando, saltando, cursitando, rependo, volitando, filumve trahendo.

§. XXV.

Societate fœderata sunt quædam, turmatim obambulant nonnulla, seorsim sparsaque inde a coitu vivunt reliqua. Absque ullo alimento statum suum perfectum absolvunt quædam; omnia e contra delibant nonnulla; propriis tantum vescuntur alia; plantas appetunt plurima;

nogle have ingen Lugt; endeel lugte vel, endeel lugte ilde; faa lyse i Mørket. Alle bevæge sig efter deres forskiellige Element paa forskiellig Maade, ved at svømme paa Ryggen eller Bugen, ved at gaae, hoppe, løbe, krybe, flyve, eller spinde sig frem.

§. 25.

Nogle leve i Selskab; endeel gaae i samlede Flokke; Resten leve adskilte og spredde lige fra deres Parrelse. Nogle tilendebringe deres fuldkomne Tilstand uden Underholdning; tvertimod snage nogle i alle Slags; andre æde inter uden en dem egentlig Fode; de fleste holde sig til Planteriget; andre sue enten

rima; sanguifuga alia; putrida inhabitant alia; prædantur alia; in ipsam familiam imo propriam speciem sæviunt nonnulla; interdium victum quærunt pleraque, noctu reliqua.

§. XXVI.

Plura ubique sunt plantarum speciebus infecta, sed, ob patentiore sibi regionem in orbe *pauciora*: Nota *Tropica & Arctica*; aquatica ubique maxima; singula respectu reliquorum animalium minima, sed universa maximæ molis animantia: Hodie ignota *Antarctica*,

enten Blod; æde Ried; eller boe i forraadnede Ting; nogle rove; andre husere mod deres egen Slægt, ja imod dem, med hvilke de ere af samme Art. De fleste søge deres Føde om Dagen, Resten om Natten.

§. 26.

De ere allevegne flere end Stedets Planter; men synes, formedelst det store Rum, de have for sig, at være færre: De bekiendte ere inden for Bencirclerne og Nordpolen; Vandets Indbyggere ere allevegne de største; enhver i Henseende til de øvrige Dyr, de mindste, men alle tilsammen udgiøre den største Dyresværm; de hidtil ubekiendte ere de ved
Syd:

davera, atque ita ab inquinamentis putridis purificantur
 aër & aqua; horum labore fœcundatur stercoreta terra,
 fructificantur germina, plantantur semina, excrescunt
 arbores, maturefcunt fructus, & lætam messiem sibi
 promittunt coloni: Hæc vero infecta, munere suo
 probe functa, sapienti naturæ consilio tandem redeunt
 in alimentum terrestrium, volatiliū & natatiliū,
 vitæ confervandæ necessarium. E contra per hæc ve-
 xantur, sæpe exulcerantur homines; labefactantur hor-
 ti; deformantur nemora; depasti relinquuntur agri;
 denudantur prata; dedecorantur sylvæ; destruuntur
 uten-

bortryddes Aadseier, renses Vandet og Lusten fra
 det Raadne, ved deres Arbeide frugtbarligere den
 giødede Jord, befrugtes Froet, plantes Sæden,
 opvoxe Træerne, moednes Frugterne og en riig Høst
 forventes af Landmanden: Men disse Insekter, naar
 de saaledes vel har tilendebragt deres Forretning,
 blive de efter Naturens vise Raad til det fornødne Li-
 vets Ophold for Jordens, Lustens og Havets Ind-
 byggere. Iverimod ved dem plages Menneffene og
 ofte besænges med onde Saar; ved dem herges Ha-
 verne; vanzires Lundene; opædes Agrene; blottes
 Engene; udfæmmes Skovene; forderves Boesfab;
 mølædes

utensilia; depilantur vestimenta; consumuntur promptuaria; excavantur robora; evertuntur domus; deturpantur cameræ; delentur animalium plantarumque musea; violantur, disperguntur, necantur greges jumentorum & pecorum; adgravantur aves; extirpantur pisces; interimuntur ex propria familia cum noxiis utilissima, eorumque devastantur labores.

§. XXVIII.

Medica, hucusque nota, pauciora; sub certis morbis specifica quædam; vulnera propria sanant alia; raro interne, frequentius externe applicanda.

§. XXIX.

mølædes Klæderne; fortæres Forraadshusene; igiennembores Skibstrømmeret; omkæstes Husene; besudles Bærelserne; ødelægges Dyres og Plantesamlinger; overfaldes, adsplittes ja dræbes hele Fæe og Kvægflokke; besværes Fuglene; udødes Fiskene; omkommes af Insekterne selv, med de skadelige de nyttigste, og deres Arbeider bliver ganske udplyndrede.

§. 28.

De hvis Nytte hidtil er bekiendt i Lægedomme ere faa; nogle give en særdeles Hielp i visse Sygdomme; andre tiene til Lægedom mod deres egne Saarelser. Man tager dem sjelden ind, men oftere bruges de udvortes.

§. 29.

§. XXIX.

Miraculosa inter ea referri debent infecta, quæ ex singulari facie, cum alia re communi, infelicia iræ divinæ esse præsagia divinarunt stupida & vanæ imaginationi credula ingenia; quæ ex insignis & haud frequentis catervæ voracitate, ejusque iterum, ex legibus naturæ tamen necessaria, cessatione pœnam peccatorum præcipuam a vulgo judicantur; ea demum quorum effectus, absque eorum ortu considerati, vel pro prognosticis rei futuræ vel pro ominibus instantium malorum vel

§. 29.

De som ere anseete som Mirakler, ere saadanne, hvilke af deres besynderlige Udseende, som de have tilfælles med andre Ting, ere af Taabelige og Lettroende, der have stolet paa en daarlig Indbildning, holdte for at være Guds Bredes Forkyndere; hvilke formedelt den af deres store og usædvanlige Skare følgende Graadighed, og dennes igien uforventede, skiont af naturlig Aarsag nødvendige, Ophør, agtes blant Almueen som en besynderlig Syndestraf; de endelig, hvilkes Virkninger, uden Aarsagernes Overveelse, ere holdte enten for Tegn paa tilkommende Ting, eller Forvarsler om forestaaende Ulykker, eller Ulykkerne selv,

vel malis ipsis ab irato Deo immixtis vel denique operibus sagarum imo ipsius diaboli fuere habita: Hinc olim solennes preces & gratiarum actiones in regione aliqua boreali, hinc ingentes in quibusdam Galliae, Sveciae, Germaniae, Belgii, aliorumque regnorum provinciis vario tempore exorti rumores; hinc variae rusticorum vanæ haud raro lepidae sententiae; ejusmodi ignorantiae merito quoque debetur trita illa vulgaris, sed falsa, opinio, etiam in mentibus eruditorum quorundam radicata; generatio nempe animalium e putridis, quæ alias *æquivoca* dicitur.

§. XXX.

felo, nedsendte af en fortørnet Gud, og endelig Heresie eller Dævels Kunster: Deraf har man fra forðum Tid offentlige Bededage, som vare anordnede i et vis nordisk Land, deraf ere store Bevægelser opkomne i adskillige Provincker i Frankrig, Sverrig, Tydskland, Holland og andre Riger; deraf have Bønderne deres adskillige, undertiden løyerlige Meninger: Saadan Uvidenhed har man lettelig at tilskrive den forslidte, almindelige men falske Indbildning, som endogsaa endeel af de Lærde med Haardnakkenhed have paaستاet: nemlig Dyreavlingen af forraadnede Ting, hvilken ellers kaldes den utydelige.

§. XXX.

Ignorantiam hanc, publicam, licet non omnino privatam, extirpavit studium entomologicum, cum reliquis historiæ naturalis partibus ad id, quod obtinet, fastigium evectum: incrementum hoc non unico die, anno, lustrove perficiebatur, seculorum enim longus requirebatur ordo; adeoque lente crescebat scientia, mutationibus cum tempore obnoxia; hincque polymorphum variarum ætatum sistebat animal.

§. XXXI.

§. 30.

Denne Uvidenhed er, for saavidt det Almindelige betreffer, men ikke saavidt den er særdeles hos nogle, udryddet ved Insektlærens Dyrkelse, hvilken med de andre Dele af Naturhistorien er opkommen til den Højde, som den nu besidder: Denne Tilvæxt blev ikke tilendebragt i en Dag, et Aar eller et Aares maal, thi dertil behøvedes mange Aarhundrede; altsaa vorte Videnskaben langsom, som ved Omvexling af Tiderne undergik adskillige Forandringer, og fremstillede sig saaledes, som et Dyr under mange Skikkelser og af adskillige Aldre.

§. 31.

§. XXXI.

In ovo jam latuit usque dum tempore Alexandri animata, rumpebatur putamen, & prodibat in Græcia exigua larva, quæ, debellato Mithridate, inter spolia transportabatur Romam, ubi quorundam cura sustentabatur, postea neglecta, abjecta, ignotaque jacebat, usque dum huic, jam fere exsiccata, seculo decimo sexto porrigebantur variis in locis nova alimenta, quibus reviviscens vescebatur, magnitudine aucta primam detraxit tunicam; prodiit jam seculo proximo, decimo

§. 31.

Den laae endnu stult i Egget indtil den i Alexandri Tider kom til Live; nu brækkedes Skallen og i Grækenland fremkom en liden Masse, hvilken, efter Mithridats Overvindelse, blev iblant det giorte Bytte henbragt til Rom, hvor den ved nogles Omfarg holdtes ved Live, men siden blev forsømt og bortkastet: Den laae saaledes hen ubekiendt indtil det septende Aarhundrede, da man paa adskillige Steder tilbragte denne liden Orm, som nu næsten var hentørret, nye Underholdning, hvorved den igien kom tilrette, aad, tog til og affkød sin første Ham; nu fremkom i det

decimo septimo, coloribus magis ornata larva; quotidie invaluit, vorax, tunicas detraxit varias, varia interposita quiete, donec initio seculi nostri e pupa denudatum erupit insectum: madidis adhuc & contractis membris explicatis, expansis ficcatisque, justum acquisivit robur; lente circumambulans, post varias alarum tremulas vibrationes tandem primum in Svecia volatum, eumque felicem, tentabat. Mirabantur omnes veri æstumatores, jam perfectum, splendidis coloribus superbiens circumvolansque animal, quod, benigno sole

fæcun-

følgende syttende Aarhundrede denne med flere Farver prydede Masse, den var graadig og voxte daglig, den affkød adskillige Hammer, hvorimellem den ofte laae stille, indtil der i vores Aarhundrede udbrod af Puppen en blottet Insekt: Da dens endnu vaade og sammentrøfne Lemmer vare blevne udviklede, udpustede og tørrede, bekom den sin fulde Styrke, den gik langsom omkring, og efter at den adskillige Gange havde begyndt med Bingerne en zitterende Flagren, dristede den sig omsider i Sverrig til sin første og lykkelige Flyven. Alle sande Skønnere beundrede dette nu fuldkomne, omflyvende og med sine spillende Farver pralende Dyr, hvilket ved milde Solestraaler blev

befrugtet,

Fœcundatum, varia & diversa posuit ova, jam per totum orbem divulgata, numerosam, utinam felicem, duraturam! sobolem multiplicantia.

§. XXXII.

Tantas tamque varias ab incunabilis ad florem ætatis eveſta ſcientia ſubiit metamorphoſes. Variæ epochæ varios produxere autores, quorum præſtantiores pro ætate ferrea, ænea, argentea demum aurea meritis inclaruere ſinguli; communi ſtudio conjuncti de unico nomine conveniebant omnes:

In-

befrugtet, ſagde Eg af adſkillige Skikkelfer, ſom nu ere udbredte over hele Verden, og forplanter en, gid lykkelig og varende! talrig Vngel.

§. 32.

Saa ſtore og ſaa adſkillige Forvandlinger har denne Videndſkab igiennemgaaet lige fra dens første Barndom, indtil den naaede ſin blomſtrende Alder. De adſkillige Tidsdelinger have frembragt adſkillige Skribentere, iblant hvilke de beſynderligſte have været anſeelige, enhver ved ſine Fortienefter, efter den Alder, hvori han ſkrev, enten ſaa det var Jernets, Kobberets, Solvets eller den gyldne. De ſom komme deri overeens at de dyrkede diſſe Studeringer, vare alle:

Insectistæ, diverso scopo, quem porrexit ingenium,
locus, tempus, & occasio diverſi; hinc

I. *Entomologi*, qui

A) *Collectores*, qui

- 1) *Patres*, ut: Aristoteles, Plinius,
Dioscorides &c.
- 2) *Commentatores*, ut: Aristotelis, Plinii,
Dioscoridis &c.
- 3) *Ichniographi*, ut: Hoffnagel, Goedart,
Redi, Meriana, Valisnerius,
Albi-

Insektkyndige, men formedelst de forſkiellige Øyes
meed, ſom Næmmet, Stedet, Tiden og Leis-
ligheden vilde tillade enhver, vare de forſkiellige;
herudover bleve de

I. *Insekklærere*, ſom vare

A) *Samlere*, hvilke igien vare

- 1) *Lærefædre*, ſaaſom: Aristoteles,
Plinius, Dioscorides o. ſ.
- 2) *Sortolkere*, ſaaſom: Aristotelis,
Plinii, Dioscoridis o. ſ.
- 3) *Aftegnere*, ſaaſom: Hoffnagel,
Goedart, Redi, Meriana, Ba-
lis-

Albinus, Frisch, Wilkes, Reaumur, Ræsel, de Geer, Lister, Clerk, Linnæus &c.

4) *Metamorphosii*, ut: Goedart, Meriana, Valisnerius, Albinus, Frischius, Reaumur, Wilkes, Ræsel, Linnæus &c.

5) *Descriptores*, ut: Rajus, Linnæus &c.

6) *Monographi*, ut: Lister, Schæffer, Clerk, Linnæus &c.

7) *Cu-*

lisnerius, Albinus, Frisch, Wilkes, Reaumur, Roesel, de Geer, Lister, Clerk, Linnæus o. f.

4) *Soorvandlingslærere*, saasom: Goedart, Meriana, Valisnerius, Albinus, Frischius, Reaumur, Wilkes, Roesel, Linnæus o. f.

5) *Beskrivere*, saasom: Rajus, Linnæus o. f.

6) *Enkeltes Afhandlere*, saasom: Lister, Schæffer, Clerk, Linnæus o. f.

- 7) *Curiosi*, ut: Catesby, Meriana, Linnæus, Uddmann, Pontoppidan, Ström &c.
- 8) *Museographi*, ut: Linnæus, Poda &c.
- 9) *Topographi*, ut: Meriana, Albinus, Frisch, Reaumur, Linnæus, Pontoppidan, Ström &c.
- 10) *Peregrinatores*, ut: Marcgravius, Edward, Rumphius, Sloane, Brown, Linnæus, Hasselquist, Osbek &c.

B) *Me-*

- 7) *Nyefigene*, saasom: Catesby, Meriana, Linnæus, Uddmann, Pontoppidan, Ström o. f.
- 8) *Samlingers Beskrivere*, saasom: Linnæus, Poda o. f.
- 9) *Stedbeskrivere*, saasom: Meriana, Albinus, Frisch, Reaumur, Linnæus, Pontoppidan, Ström o. f.
- 10) *Reysebeskrivere*, saasom: Marcgravius, Edward, Rumphius, Sloane, Brown, Linnæus, Hasselquist, Osbek o. f.

B) *Nes*

B) *Methodici*, qui

1) *Philosophi*, ut: Swammerdam, Reaumur, de Geer, Linnæus, Biberg, Söderberg &c.

2) *Systematici*, ut: Swammerdam, Reaumur, Rajus, Linnæus, Koelreuter &c.

3) *Nomenclatores*, ut: Linnæus &c.

II. *Entomophili*, qui

1) *Anatomici*, ut: Malpighius, Swammerdam, Reaumur, de Geer, Lyonnet &c.

2) *Me-*

B) *Methodister*, som igien vare

1) *Philosopher*, saasom: Swammerdam, Reaumur, de Geer, Linnæus, Biberg, Soderberg o. f.

2) *Systematiker*, saasom: Swammerdam, Reaumur, Rajus, Linnæus, Koelreuter o. f.

3) *Navigivere*, saasom: Linnæus o. f.

II. *Insektelstere*, som vare

1) *Anatomister*, saasom: Malpighius, Swammerdam, Reaumur, de Geer, Lyonnet o. f.

- 2) *Medici*, ut: Dioscorides, Matthi-
olus, Galenus, Adrovandus, Glau-
berus, Dale, Geier, Schroder,
Heimreich, Reuberus, Euth &c.
- 3) *Miscellanei*, ut: Linnæus, Reaumur,
Valisnerius, Bon, Busch; Bochar-
tus, Lesser, Derham, Ratlef; Ovi-
dius, Virgilius, Masen, Commirius.

TA-

2) *Læger*, saasom: Dioscoridis, Mat-
thiolus, Galenus, Aldrovandus,
Glauberus, Dale, Geier, Schro-
der, Heimreich, Reuberus, Euth,
o. f.

3) *Miscellaner*, saasom: Linnæus,
Reaumur, Valisnerius, Bon,
Busch; Bochartus, Lesser, Der-
ham, Rathlef; Ovidius, Virgi-
lius, Masen, Commirius o. f.

Lav-

TABULÆ
INSECTORUM
PERFECTORUM.

Tabler

over

de fuldkomne
Insekter eller Kræf.

Insecta.

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

A) Elytris,

a) Crustaceis per totam longitudinem;

1) Pedibus ambulatoriis,

†) Tibiis dentatis;

*) Antennarum clava fissili: - - -

SCARABÆUS.

a) Thorace cornuto v. tuberculato:

(*)

b) Thorace inermi;

1) Capite cornuto v. tuberculato: - - -

(**)

2) Capite antice forcipato: (***)

3) Capite inermi: - - -

(***)

**) Antennarum clava solida,

1) Capitulo simplici; Elytris abbreviatis: - - -

HISTER.

2) Capitulo trinodi; Elytris integris: - - -

DERMESTES (19)

††) Tibiis muticis;

*) Antennis extrorsum crassioribus v. æqualis crassitie

a) Infidentibus tubo capitis antice prolongati: - - -

CURCULIO.

I) Tubo thorace longiore - - -

Longirostris.

A) Femoribus simplicibus,

1) Invicem æqualibus: (*)

2) Posticis crassissimis: (**)

B) Femoribus dentatis: (***)

II) Tubo thoracis longitudine & infra: - - -

Brevirostris.

A) Femoribus simplicibus:

(****)

B) Femoribus dentatis: - - -

(****)

A) Hovedet

Kræft eller Insekter.

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangfødder,

†) Skinnbenene tandede;

*) Samlestængler med splitted Rølle;
Torbist.

a) Ryggen horned eller knorted: : 1

b) Ryggen fulled;

1) Hovedet horned eller knorted:

2) Hovedet foran bevæbnet med

en Tang: : 3

3) Hovedet ubevæbnet: : 4

**) Samlestængler med heel Rølle,

1) Enfelt Rølle; Vingedækkerne af-
førte: : Narrebille. *

2) Treknudet Rølle; Vingedækkerne
uafførte: : Klanner.

††) Skinnbenene uden Tænder;

*) Samlestænglerne udad tykkere, e. lige
tykke,

a) Siddende paa Hovedets foran ud-
trukte Snude: : Snudebille. *

I) Snuden længere end Ryggen;

A) Laarene glatte,

1) Lige tykke: : 1

2) De bagerste ganske tykke:

2

B) Laarene tandede: : 3

II) Snuden af Længde med e. for-
tere end Ryggen;

A) Laarene glatte: : 4

B) Laarene tandede: : 5

A) Capite

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

A) Elytris,

a) Crustaceis per totam longitudinem;

I) Pedibus ambulatoriis,

††) Tibiis muticis;

*) Antennis extrorsum crassioribus v.
equalis crassitie;

b) Infidentibus capiti non tubuloso;

I) Elytris abdomen tegentibus;

A) Thoracis margine dilata-
tato;

†) Caput tegente: - - -
- - - CASSIDA.

††) Caput non tegente:
- - - SILPHA.

B) Thoracis margine angu-
sto, v. nullo;

†) Capite in thoracem im-
presso,

*) Palpis clavatis semicor-
datis, corpore hemi-
sphaerico, subtus pla-
no: COCCINELLA.

a) Elytris rubris fla-
visve,

I) Maculis nigris:
- - - (*)

2) Maculis albis:
- - - (**)

b) Elytris nigris,

I) Maculis rubris:
- - - (***)

2) Maculis albis
flavisve: (****)

A) Hovedet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede:

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangsødder,

††) Skinnebenene uden Tænder;

*) Samlestænglerne ud ad tykkere e.
lige tykke,

b) Siddende paa Hovedet, som en er
udtrakt i en Snude;

I) Vingedækkerne skjule Bommen;

A) Ryggens Rand breed ud-
staaende;

†) Skjulende Hovedet: , , ,
 , , , Skjoldbille. *

††) Ikke skjulende Hovedet:
 , , , Nadselgraver. *

B) Ryggens Rand smal, eller
ingen;

†) Hovedet indtrykt i Ryg-
gen,

*) Mundstænglerne endende
sig med en halv hjerter-
dannet Køl; Kroppen
halv, fuglerund, neden
under flad: Marihøne.

a) Vingedækkerne røde
e. gule,

1) Sortplættede: 1

2) Hvidplættede: 2

b) Vingedækkerne sorte,

1) Rødplættede: 3

2) Hvid e. gul-
plættede: 4

A) Capite

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

A) Elytris,

a) Crustaceis per totam longitudinem;

I) Pedibus ambulatoriis,

††) Tibiis muticis;

*) Antennis extrorsum crassioribus v.
aqualis crassitici,

b) Insidentibus capiti non tubuloso;

I) Elytris abdomen tegentibus;

B) Thoracis margine angusto
v. nullo;

†) Capite in thoracem im-
presso;

**) Palporum clava nulla;
Corpore ovato-oblon-
go, postice convexo:
- - CHRYSOMELA.

a) Femoribus invicem
æqualibus

1) Corpore ovato: (*)

2) Corpore cylin-
drico: - - (***)

3) Corpore oblon-
go; Thorace an-
gustiore; (****)

b) Femoribus posticis
crassissimis: - (**)

††) Capite inflexo & condi-
to sub thorace convexo:
- - - DERMESTES.

†††) Capite exserto

*) Porrecto: TENEBRIO.

a) Corpore pennato: (*)

b) Corpore impenna-
to; - - - (**)

A) Hovedet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangsødder;

††) Skinnebenene uden Tander;

*) Samlestænglerne ud ad tykkere e.
lige tykke,

b) Siddende paa Hovedet, som ey
er udtrakt i en Snude;

1) Vingedækkerne skjule Voms-
men;

B) Ryggens Rand smal eller
ingen;

†) Hovedet indtrykt i Ryg-
gen;

**) Mundstænglerne uden
Kølle; Kroppen rund,
aflang, bag til bukket;
rund: : Guldbille. *

a) Laarene lige tykke;

1) Kroppen egge-
rund: : : 1

2) Kroppen cylin-
drisk: : : 2

3) Kroppen langag-
tig; Ryggen sma-
lere: : : 3

b) Baglaarene ganske
tykke: : : 4

††) Hovedet indbøyet og
skjult under den bukket-
runde Ryg: : Klanner.

†††) Hovedet udtrakt,

*) Fremstaaende: : :

: : Skrubbe. W

a) Kroppen vinged: 1

b) Kroppen uvinged: 2

A) *Capite a thorace distincto;*

1. *Hexapoda;*

A) *Elytris,*

a) *Crustaceis per totam longitudinem;*

I) *Pedibus ambulatoriis,*

††) *Tibiis muticis;*

*) *Antennis extrorsum crassioribus v.
aqualis crassitie,*

b) *Insidentibus capiti non tubuloso;*

I) *Elytris abdomen tegentibus,*

B) *Thoracis margine angusto
v. nullo;*

††) *Capite exserto,*

**) *Inclinato, postice attenuato: ATTELABUS.*

**) *Inflexo gibbo;*

a) *Lamina lata transversa ante femora
ad basin abdominis:*

- - MORDELLA.

b) *Lamina nulla: - -*

- - - MELOE.

I) *Elytris flexilibus: - - (**)*

2) *Elytris rigidis: - - (5)*

II) *Elytris abdomine dimidio brevioribus,*

I) *Quadrangularibus alas tegentibus: - -*

- - STAPHYLINUS.

2) *Ovatis, pone debiscentibus; Corpore impennato: - - MELOE. (*)*

A) *Foredet*

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Særbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangfødder,

††) Skinnebenene uden Tænder;

*) Samlestanglerne ud ad tykkere e. lige tykke,

b) Siddende paa Hovedet, som ey er udtrakt i en Snude;

I) Vingedækkerne stule Vomm men;

B) Ryggens Rand smal eller ingen;

††) Hovedet udtrakt,

**) Nedbøjet, bag til smaa lere: : Smalnakke. *

**) Indbøjet, pulled,

a) Med en breed Tværfleen foran Baglaarene ved Vommens Begyndelse: : : : : : Jordloppe.

b) Uden Fleen: : : : : Oliebille. *

1) Vingedækkerne bøvelige: : : I

2) Vingedækkerne stive: : : 2

II) Vingedækkerne en halvgang kortere end Vommen,

1) Firekantede, stulende Vin- gerne: : : Korbille. *

2) Eggerunde, bag til skræ- vende; Kroppen uden Vin- ger: : : Oliebille. *

A) Capite a thorace distincto; &c.

††) Tibiis muticis;

**) Antennis extrorsum tenuioribus;

a) Elytris abdomen regentibus;

I) Capite exserto;

A) Lateribus thoracis spinosis v. dentatis: - - -

- - - CERAMBYX.

1) Spinis mobilibus: - (*)

2) Spinis dentibusve fixis,

†) Thorace marginato: - - - (**)

††) Thorace immarginato: - - - (***)

B) Lateribus thoracis inermibus,

1) Margine nullo,

†) Thorace cylindrico: - - - (****)

††) Thorace sabrotundo depresso: - - - (*****)

†††) Thorace teretiusculo;

a) Elytris apice truncatis: LEPTURA. - - - (*)

b) Elytris apice obtusis: - - - (**)

c) Elytris apice integris: - - - CANTHARIS. - - - (***)

2) Margine prominente;

†) Abdominis lateribus plicato-papillofis; Elytris flexilibus;

a) Clypeo thoracis semiorbiculato: - (*)

b) Clypeo thoracis quadrangulati: (**)

A) Zovevet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangtødder,

††) Skinnebenene uden Tænder;

***) Samlestænglerne ud ad tyndere;

a) Vingedækkerne skule Bommen;

I) Hovedet udrafft;

A) Ryggens Sider med Torne

e. Tænder: : Visvel.

1) Torne, som ere bevægelige: : : I

2) Torne e. Tænder, som ere ubevægelige,

†) Ryggen med Rand: 2

††) Ryggen uden Rand: 3

B) Ryggens Sider uden Torne e. Tænder,

1) Uden Rand,

†) Cylindriff: : : 4

††) Rundagtig nedtrykt:

: : : 5

†††) Smalrund;

a) Vingedækkernes Spidse affumpet: : :

b) Vingedækkernes Spidse butted: : : 2

c) Vingedækkernes Spidse heel og holden: : Sakkellbille.

2) Med udstaende Rand;

†) Bommens Sider i vortede Folder; Vingedækkerne bøvelige;

a) Rygstioldet halveirfelrund: : : 2

b) Rygstioldet firekanted: : : : 3

A) *Capite a thorace distincto;*

I. *Hexapoda;*

A) *Elytris,*

a) *Crustaceis per totam longitudinem;*

1) *Pedibus ambulatoriis,*

††) *Tibiis muticis; &c.*

Thoracis

2) *Margine prominente;*

††) *Abdominis lateribus absque papillis; Foliolo mobili ad basin femorum posticorum; Elytris saepius rigidis;*

*) *Thorace obcordato, apice truncato: - -*

- - - *CARABUS.*

a) *Corpore pennato: - - - (*) (**)*

b) *Corpore impennato: - - - (*)*

**) *Thorace rotundato; Oculis maxillisque prominentibus: - - CICINDELA.*

II) *Capite dimidio in truncum retracto;*

†) *Pectore postice mucronato, mucrone e foramine abdominis (corpore dorso imposito) resiliente; Thorace postice ad latera acute angulato: - - ELATER.*

††) *Pectore postice non mucronato; Antennae longitudine thoracis & infra: - - - BUPRESTIS.*

1) *Elytris fastigiatis: (*)*

2) *Elytris versus apicem ferratis: - - - (**)*

3) *Elytris apice integris: - - - (***)*

A) *Zovevet*

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

1. Serbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangfødder,

††) Skinnebenene uden Tænder; 2c. Ryggen

2) Med vdstaaende Rand;

††) Bommens Sider uden
Borter; Et lidet bevæ-
gelig Blad oven ved
Baglaarene; Vinge-
dækkerne som oftest sti-
ve;

*) Ryggen hiertebanned
med affumpet Spid-
se: , Skovrigger.

a) Kroppen vinged: 1

b) Kroppen uvinged: 2

**) Ryggen runded;
Dyne og Kieber frem-
staaende: , , ,
Glandsbille. *

II) Hovedet halv tilbagertraft i
Bullen;

†) Brystet bag til spidsoddet;
Odden stiles i et Hul i
Bommen, hvoraf den (naar
Dyret lægges paa Ryggen)
kan springe ud; Ryggen
bag til spidshiørned: , ,
Smælder.

††) Brystet bag til uden Odde;
Samlestænglerne af Længde
med Ryggen el. kortere:
Bobb.

1) Vingedækkerne toppede: 1

2) Vingedækkerne mod Spid-
sen savtandede: , , 2

3) Vingedækkerne med heel
Spidse: , , , 3

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

A) Elytris,

a) Crustaceis per totam longitudinem;

I) Pedibus ambulatoriis,

††) Tibiis muticis;

**) Antennis extrorsum tenuioribus;

b) Elytris abdomine dimidio brevioribus,

I) Alarum tantum basin tegentibus; Cauda simplici: - -
- - - - - NECYDALIS.

II) Alas complicatas fere totas tegentibus; Cauda forcipata: - - FORFICULA.

2) Pedibus natatoriis: - - DYTISCUS.

†) Antennis clavatis: - - (*) (***)

††) Antennis extrorsum tenuioribus: (**)

b) Crustaceis, apice membranaceis; Ore rostrato;

I) Antennis thorace longioribus: - CIMEX.

†) Thorace spinoso: - - - - (*e*)

††) Thorace mutico;

*) Corpore impennato: - - - -

- - - - (*a* Fn. Sv. 910)

**) Corpore pennato;

a) Scutello longitudine abdominis:

- - - - (*b*)

b) Scutello abdomine brevior;

I) Abdomine depresso foliaceo:

- - - - (*d*)

II) Abdomine cujusdam crassitie;

A) Corpore rotundato ovato;

- - - - (*f*)

B) Corpore oblongo;

I) Antennis longitudine corporis: - - (*i*)(*k*)

2) Antennis corpore brevioribus: - - (*g*)(*h*)

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangfødder,

††) Skinnebenene uden Tænder;

**) Samlestænglerne ud ad tyndere;

b) Vingedækkerne en halv gang kortere end Bommen,

I) Skulende ifkun Vingernes Rod; Stiarten slet: : :

: : : : Barvinge. *

II) Skulende næsten ganske de indfoldede Vinger; Stiarten bevæbnet med en Tang: : :

: : : : Værevist.

2) Med Svamfødder: : : : Vandkalb.

†) Samlestænglerne koldannede: : : 1

††) Samlestænglerne ud ad tyndere: : : 2

b) Skorpagtige med klarhinded Spidse; Munden med Sueror;

1) Samlestænglerne længere end Ryggen: : :

: : : : Barfis. W

†) Ryggen tornet: : : : 1

††) Ryggen fulled;

*) Kroppen uvinged: : : : 2

**) Kroppen vinged;

a) Skiltet saa lang som Bommen: 3

b) Skiltet kortere end Bommen;

I) Bommen fladtrykt, bladtynd: 4

II) Bommen af nogen Tykkelse;

A) Kroppen rund-aflang: : 5

B) Kroppen langagtig;

1) Samlestænglerne saa lange som Kroppen: : : 6

2) Samlestænglerne kortere end Kroppen: : : : 7

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

A) Elytris,

b) Crustaceis, apice membranaceis; Ore rostrato;

2) Antennis thorace brevioribus;

†) Pedibus anticis cheliformibus: NEPA.

††) Pedibus posticis natatoriis. - - -

NOTONECTA.

B) Anelytra;

a) Alata; alis membranaceis nervosis,

1) Quatuor,

†) Nudis,

*) Ore rostrato;

a) Antennis thorace brevioribus;
Alis deflexis: - - CICADA.

I) Capite antice protracto in
vesicam: - - Noctiluca.

II) Capite non protracto;

A) Thorace utrinque cornu-
to: - - - Cruciata.

B) Thorace inermi,

1) Compresso membra-
ceo, corpore majore;
- - - Foliacea.

2) ? - - - Mannifera.

3) ? - - - Spumans.

4) ? - - - Deflexa.

b) Antennis longitudine thoracis;
Alis planis angustioribus cor-
pore lineari: - - THRIPS.

c) Antennis thorace longioribus;

1) Alis erectis; Pedibus curso-
riis; - - - APHIS.

2) Alis deflexis; Pedibus salta-
toriis; - - - CHERMES.

A) Zovevet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

b) Skorpagtige med klarhinned Spidse; Munden med Suerør;

2) Samlestænglerne kortere end Ryggen;

†) Forbenene som Knibesæbe: : : : :

VandSkorpion. *

††) Bagbenene svømdygtae: : : : :

Rygsvømmer. *

B) Uden Vingedækker,

a) Vingede; klarhinnede seenefulde Vinger,

1) Fire,

†) Bare,

*) Munden med Suerør,

a) Samlestænglerne kortere end Ryggen; Vingerne nedbøiede: : :

Høestække.

I) Hovedet foran udtrakt i en langagtig Blære: : : : I

II) Hovedet ikke udtrakt;

A) Ryggen paa begge Sider horned: : : : : 2

B) Ryggen fulled,

1) Sammentrykt, hinde-tynd, større end den svrige Krop; : : : : 3

2) ? : : : : 4

3) ? : : : : 5

4) ? : : : : 6

b) Samlestænglerne af Længde med Ryggen; Vingerne flade og meget smalere end den jevnsmækkre Krop: Blærefod. *

c) Samlestænglerne længere end Ryggen,

1) Vingerne rag opstaaende; Løbesødder: : : Bladlaus.

2) Vingerne nedbøiede; Hoppesødder: : : Bladsuet. *

A) Capite

A) Capite a thorace distincto; &c.

Alis IV.

†) Nudis;

***) Ore non rostrato;

a) Alis superioribus minus pellucidis quam inferiores, quas tegunt; Inferioribus plicatis;

I) Thor. clypeato; ore maxilloso;

A) Alis planis; Capite inclinato; Pedibus cursoriis; Clypeo thoracis planiusculo: - - BLATTA.

B) Alis deflexis; Capite nutante; (Pedibus saltatoriis plerisque): - GRILLUS.

1) Thorace elongato; Pedibus anticis remotis: - - - Mantis.

2) Thorace brevi;

†) Antennis thorace brevioribus;

*) Thorace carinato: - - - Bulla.

**) Thorace non carinato; Capite conico: - - - Acrida.

††) Antennis thorace longioribus;

*) Cauda setis 2. instructa: Acheta.

**) (Cauda ensifera: femina): - - - Tettigonia.

***) Cauda simplici: - - - Locusta.

II) Thorace non clypeato; Alis incumbentibus; Ore edentulo; Palpis IV.: - - - PHRYGANEAE.

1) Pedibus cursoriis: - - - I-17.

2) Pedibus saltatoriis: Saltatrix.

A) Zovedet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen; 2c.

Vingerne 4.

†) Bæse;

**) Munden uden Suerør;

a) Overvingerne mindre gienneffinnende end Undervingerne, som de skjuler: Undervingerne foldede;

I) Ryggen med et Skjold; Munden med Ræber;

A) Flakke Vinger; indbøyet Hoved; Lobesødder; Rygskjoldet fladagtig: Kædelak.

B) Ræbøvede Vinger; ludende Hoved; (de fleste have Hoppesødder): Græshoppe.

1) Ryggen langstrakt; Forbenene i Afstand fra de andre: 1

2) Ryggen kort;

†) Samlestænglerne kortere end Ryggen;

*) Ryggen tielskarp: 2

**) Ryggen en tielskarp; Hovedet fegledanned: 3

††) Samlestænglerne længere end Ryggen;

*) Stierten med 2de Børster: 4

**) (Stierten med Sværd: Sunnen): 5

***) Stierten flet: 6

II) Ryggen uden Skjold; Vingerne hvilende; Munden uden Tænder; Mundstænglerne 4: 1

1) Lobesødder: 1

2) Hoppesødder: 2

A) Capite

A) *Capite a thorace distincto*;

I. *Hexapoda*;

B) *Anelytra*; &c.

***) *Ore non rostrato*;

b) *Alis omnibus æque pellucidis*;

I) *Nervis alarum numerosis reticulatis*,

A) *Thorace elongato*; *Alis deflexis*: - **RAPHIDIA**.

B) *Thorace brevi*,

1) *Ore tubuloso*, tubo cylindrico maxilloso; (cauda maris chelata): - -

- - - **PANORPA**.

2) *Ore non tubuloso*;

†) *Alis extensis*,

*) *Æqualibus*; *Capite thoracis latitudine*; *Ore maxilloso*, *maxillis pluribus*: - -

- **LIBELLULA**.

a) *Oculis approximatis*: - - (*)

b) *Oculis distantibus*: - - (**)

**) *Posticis minimis*;

Ore edentulo absque palpis: - -

- **EPHEMERA**.

a) *Setis caudæ 3*: (*)

b) *Setis caudæ 2*: -

- - - (**)

c) *Setis caudæ 0*: -

- - - (***)

††) *Alis deflexis*; *Antennis thorace convexo longioribus*;

Ore bidentato: - -

- **HEMEROBIUS**.

- A) Hovedet adskilt fra Ryggen; 2c.
 **) Munden uden Suerør;
 b) Alle Bingerne lige gienemskinnende;
 1) Bingesæenerne mange og næt-
 ruede;
 A) Ryggen langstrakt; Bingerne
 nedbøiede: Kameelhals. *
 B) Ryggen kort,
 1) Munden udtrakt i en cy-
 lindrisk Snude, som er for-
 synet med Kiæber; (Han-
 nens Stiert med Knibesax:
 : : Skorpionstiert. *
 2) Munden ikke udtrakt;
 †) Bingerne udstrakte,
 *) Lige store; Hovedet
 af Brede med Ryg-
 gen: Munden for-
 synet med flere end
 2de Kiæber: : :
 : : Guldsmed.
 a) Dynene nærstaaen-
 de: : : : I
 b) Dynene frastaaen-
 de: : : : 2
 **) De bagerste min-
 dre; Munden uden
 Tænder og Mund-
 stængler: : : :
 : : Døgnflue. *
 a) 3 Børster i stiert. 1
 b) 2 Børster i stiert. 2
 c) 0 Børster i stiert. 3
 ††) Bingerne nedbøiede;
 Samlestænglerne læn-
 gere end den bukkel-
 runde Ryg; i Mun-
 den to Tænder: : :
 : : Stinkflue. *

A) Capite

A) Capite a thorace distincto; &c.

b) *Alis omnibus aque pellucidis;*

II) Nervis alarum paucioribus,
passim cohærentibus; Ore
maxilloso,

A) Proboscide oris inflexa va-
ginis II. bivalvibus, (acu-
leo recondito: *fæmina* &
neutra): - - - APIS.

B) Proboscide nulla;

1) Squamula, erecta inter
thoracem & abdomen,
(aculeo recondito: *fæ-*
mina): - FORMICA.

2) Squamula nulla;

†) Alis plicatis; (acu-
leo recondito): - -
- - - VESPA.

††) Alis non plicatis,
planis;

*) Abdomine ad tho-
racem angusto,

a) Ovato, gibboso;
(aculeo spirali,
sæpius recondi-
to): - CYNIPS.

b) Oblongo;

1) Antennis tho-
race breviori-
bus, arcuatis;
(Aculeo re-
condito): - -
- - SPHEX.

†) Abdominis
petiolo elon-
gato: - (*)

††) Abdomi-
nis petiolo
brevissimo:
- - - (**)

A) Hovedet

- A) Hovedet adskilt fra Ryggen; 2c.
 b) Alle Fingrerne lige giennemstinnende;
 II) Vingeseenerne færre, hist og her
 tilfammenhængende; Mund
 den med Ræber,
 A) Med indbøyet Snabel i 2de
 dobbelte Skeder; (en skjult
 Braad: Sunnen og Gield:
 Bræk): , , , Vie.
 B) Uden Snabel;
 1) Med Skæl opreyst imel-
 lem Ryggen og Bommen
 (en skjult Braad: Sun-
 nen): , , , Myre.
 2) Uden Skæl;
 †) Fingrerne folbøde;
 (skjult Braad): Sams.
 ††) Fingrerne ufolbøde,
 flakke;
 *) Bommen smalere
 ved Ryggen,
 a) Eggerund, bukket
 rund; (med en krin-
 gelbøyet oftest
 skjult Braad): , ,
 , , Galleveps. *
 b) Langagtig;
 1) Samlestængler,
 ne kortere end
 Ryggen og
 bukrumme,
 (en skjult
 Braad): , ,
 , , Ginding.
 †) Bommens
 Stilk lang-
 strakt: , , 1
 ††) Bommens
 Stilk ganske
 kort: , , 2

A) *Capite a thorace distincto*;

I. *Hexapoda*;

B) *Anelytra*;

a) *Alata; alis membranaceis nervosis*,

I) *Quatuor*,

†) *Nudis*;

**) *Ore non rostrato*;

b) *Alis omnibus aque pellucidis*,

II) *Nervis alarum paucioribus passim coherentibus; Ore maxilloso*;

B) *Proboscide nulla*;

2) *Squamula nulla*;

††) *Alis non plicatis, planis*;

*) *Abdomine ad thoracem angusto*,

b) *Oblongo*;

2) *Antennis thorace longioribus*;
(*aculeo exserto vagina cylindrica bivalvi femina*):
- - - ICHNEUMON.

I) *Antennis extrorsum tenuioribus*,

A) *Luteis*; - - (*****)

B) *Nigris*,

†) *Fascia alba*;

a) *Scutello albido*:

- - - (**)

b) *Scutello thoraci*

concolore: - -

- - - (****)

††) *Fascia nulla*;

a) *Scutello albido*: -

- - - (***)

b) *Scutello concolo-*

lore: - (*****)

II) *Antennis æqualis crassitie*:

- - *Minutus*. (*****)

A) *Zoveetes*

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingedede, klarhindedede seenesulde Vinger,

I) Fjere,

†) Bare;

***) Munden uden Suerør;

b) Alle Vingerne lige giennemskinnende;

II) Vingeseenerne færre, hist og her tilsammenhængende; Munden med Kæber,

B) Uden Snabel;

2) Uden Skæl;

††) Vingerne ufoldede, flække;

*) Vommen smalere ved Ryggen,

b) Langagtig;

2) Samlestænglerne længere end Ryggen; (en udrafft Braad i en dobbelt cylindrisk Skede: Lunnen): : Giøgvæpse. *

I) Samlestænglerne ud ad tyndere,

A) Gunlagtige: : : I

B) Sorte,

†) Med hvidt Baand,

a) Skiltet hvidt: : 2

b) Skiltet af samme Farve som Ryggen: : : 3

††) Uden Baand,

a) Skiltet hvidt: : 4

b) Skiltet af samme Farve som Ryggen: : : 5

II) Samlestænglerne af eens Tykkelse: : : 6

A) *Capite a thorace distincto;*

I. *Hexapoda;*

B) *Anelytra;*

a) *Alata; alis membranaceis nervosis,*

I) *Quatuor;*

†) *Nudis;*

**) *Ore non rostrato;*

b) *Alis omnibus aequae pellucidis;*

II) *Nervis alarum paucioribus, passim coherentibus; Ore maxilloso;*

B) *Proboscide nulla;*

2) *Squamula nulla;*

††) *Alis non plicatis planis;*

**) *Abdomine ad thoracem æquali,*

a) *Ovali, ultimi segmenti margine postico dentato; Colore corporis fulgido, (aculeo recondito): - -*

- - - - - **CHRYISIS.**

b) *Oblongo,*

I) *Mucrone postice aucto (aculeo exserto vaginā cylindrica bivalvi: femina): - - - SIREX.*

2) *Mucrone nullo; Alis tumidis (aculeo laminis ferratis duabus vix prominentibus: femina): - - TENTHREDO.*

†) *Antennis extrorsum crassioribus: (*) (***)*

††) *Antennis extrorsum tenuioribus,*

*) *Simplicibus,*

a) *Articulorum 7. v. 8.: (****)*

b) *Articulorum plurium: - - (*****)*

) *Pectinatis: ()*

A) *Soredet*

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Ser benede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingede, klarhinde seenefulde Vinger,

1) Fire.

†) Næse;

**) Munden uden Suerør;

b) Alle Vingerne lige giennemskinnende;

II) Vingeseenerne færre, hist og her tilsam-
menhængende; Munden med Ræber;

B) Uden Snabel;

2) Uden Skæl;

††) Vingerne ufoldede, flatte;

**) Bollen op mod Ryggen jevnbreed;

a) Eggerund; Den sidste Af-
delings bagerste Rand tan-
ded; Kroppens Farve ild-
skinnende (en skult Braad):
: : : : Ildreps. *

b) Langagtig,

1) Bag til forlænget med en
Dde: (en udraakt Braad
i en cylindrisk dobbelt
Skede: Lunnen): : : :
: : : : Frønreps. *

2) Bag til uden Dde; Vin-
gerne brusende (Braadden
i 2de savtændede, neppe
fremstaaende Glader:
Lunnen): Fyllekumner.

†) Samlestængerne ud
ad tykkere: : : : I

††) Samlestængerne ud
ad tyndere,

*) Slette,

a) Ledene 7. til 8.:

: : : : 2

b) Ledene flere: 3

**) Kamtændede: : 4

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Anelytra;

a) Alata; alis membranaceis nervosis,

I) Quatuor,

††) Pulvere squamoso imbricatis; Corpore piloso: - LEPIDOPTERA.

*) Antennis extrorsum crassioribus; Abdomine angustato; Capite thoracis latitudine; Oculis maximis prominentibus; Alis sedenti erectis: - PAPILIO.

A) Alis primoribus ab angulo postico ad apicem longioribus quam ad basin: - Eques.

I) Alis posticis caudatis;

a) Pectore cruento: - - -

- - - Trojanus (2-9)

b) Pectore incruento: - - -

- - - Achivus (20-29)

II) Alis posticis dentatis, crenatis v. angulatis;

a) Pectore cruento: - - -

- - - Trojanus (1. 10-17)

b) Pectore incruento: - - -

- - - Achivus (18. 19. 30-40)

B) Alis primoribus ab angulo postico ad apicem non longioribus quam ad basin;

I) Margine integerrimo;

a) Alis angustis, striatis, posticis brevissimis, (hiantibus?): Heliconius (41-55)

b) Alis latioribus, laevibus, (posticorum margine inferiore sub cauda connivente?): - - - Danaus.

†) Colore albedo: (56-74)

††) Colore variegato: - -

- - - (75-87)

A) Zoverdet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingede, klarhindeede seensfulde Vinger,

1) Fire,

††) Tækkede med skjælbanned Støv; Krop-
pen haarriig: Sommerfugle.

*) Samlestænglerne ud ad tykkere; Dom-
men smal; Hovedet saa bred som
Ryggen; Dynene ganske store ud-
staaende; Vingerne paa den Sid-
dende ere rag opstaaende: : : :

: : : : : Dagfugl.

A) Overvingerne fra det bagerste Hjør-
ne til Spidsen længere end til
Roden: : : : 1

I) Undervingerne udlobende i en
Hale;

a) Brystet malet med Blod-
plætter: : : : 2

b) Brystet uden Blodplætter: 3

II) Undervingerne udlobende i
Tænder, Karver eller Hjør-
ner;

a) Brystet malet med Blod-
plætter: : : : 4

b) Brystet uden Blodplætter: 5

B) Overvingerne fra det bagerste Hjør-
ne til Spidsen ikke længere end
til Roden,

I) Randen heel,

a) Vingerne smale, sribede;
Undervingerne ganske korte
(skræbende?): : : : 6

b) Vingerne bredere, glatte;
(de Understes inderste Rand
under Stiarten sammen-
knæbne?)

†) Løide: : : : 7

††) Bunteede: : : : 8

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Anelytra;

a) Alata; alis membranaceis nervosis,

I) Quatuor,

††) Pulvere squamoso imbricatis; Corpore piloso;

*) Antennis extrorsum crassioribus; Abdomine angustato; Capite thoracis latitudine; Oculis maximis prominentibus; Alis sedenti erectis;

B) Alis primoribus ab angulo postico ad apicem non longioribus quam ad basin,

II) Margine dentato: Nymphalis.

a) Alis ocellatis: gemmatus.

I) Ocellis in alis omnibus;

- - - (88-103)

2) Ocellis in alis primoribus; - - (104-106)

3) Ocellis in alis posticis; - - (107-110)

b) Alis cæcis; - - -

- - phaleratus (111-144)

[Plebeji parvi (145-168)

item Barbari (169-192.)

secundum figuram alarum &c. ad præcedentes

reducendi divisiones:]

**) Antennis medio crassioribus, prismaticis; Corpore tumido; Capite exiguo; Oculis majoribus; Alis deflexis: - - SPHINX.

a) Alis angulatis: - - (1-5)

b) Alis integris,

†) Ano simplici: - - (6-22)

††) Ano barbato: - - (23-31)

Adscita (32-38)

A) Zorodet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingede, flarhindedede seenefulde Vinger,

1) Fire,

††) Takkede med skældanned Støv; Krop-
pen haarfuld;

*) Samlestængerne ud ad tykkere;
Vommen smal; Hovedet saa
breed som Ryggen; Øynene gan-
ste store udstaaende; Vingerne
paa den Siddende ere rag op-
staaende;

B) Overvingerne fra det bagerste
Hjørne til Spidsen ikke læn-
gere end til Roden,

II) Randen tanded,

a) Vingerne ønnede,

1) Dyne paa alle Vinger: 9

2) Dyne paa Overvingerne:

10

3) Dyne paa Undervingern-
ne: 11

b) Vingerne uden Dyne: 12

**) Samlestængerne midt paa tykkere,
trekantede; Kroppen tykbrusende;
Hovedet lidet; Øynene store;
Vingerne nedbøiede: , , ,
, , , , Tusmørkefugl. *

a) Vingerne hjørnede: , , , 1

b) Vingerne hele;

†) Gadboret flet: , , , 2

††) Gadboret flægget: , , , 3

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Anelytra;

a) Alata; alis membranaceis nervosis,

I) Quatuor,

††) Pulvere squamoso imbricatis; Corpore piloso;

***) Antennis introrsum crassioribus,
Corpore minus tumido; Capite
exiguo, oculis minoribus; Alis
sæpius incumbendis: - - -

PHALÆNA.

A) Alis disco integris,

a) Depressis: *Bombyx* & *Noctua*.

I) Ore elingui: - - -
- - - (1-40). (59-63)

1) Dorso lævi.

2) Dorso cristato.

II) Ore spirilingui: - - -
- - - (41-58). (64-85)

1) Dorso lævi.

2) Dorso cristato.

b) Patentibus horizontalibus;
(Corpore sæpius magis an-
gustato): - - *Geometra*.

I) Alis angulatis s. dentatis:
- - (127-133. 155-161)

II) Alis rotundatis integris:
- - (134-154. 162-201)

c) Planiusculis obtusissimis ut
fere retusis: - - -
- - - *Tortrix* (202-225)

d) Conniventibus in figuram
deltoideam forficatam: - -
- - - *Pyralis* (226-233)

e) Convolutis fere in cylindrum;
fronte prominula: - - -
- - - *Tinea* (234-298)

B) Alis digitatis ad basin fissis: - -
- - - *Alucita* (299-304)

A) Hovedet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingede, flarhindede, seenefulde Vinger,

I) Fire,

††) Tækkede med skældanned Støv; Kroppen haarfuld;

***) Samlestænglerne ind ad tykkere; Kroppen mindre brufende; Hovedet lidet; Synene mindre; Vingerne oftest hvilende: Natfugl. *

A) Vingerne med heel Skive,

a) Indtrykte;

I) Munden uden Tunge;

1) Ryggen glat: : : 1

2) Ryggen brustoppet: 2

II) Munden med fringelbøyet Tunge;

1) Ryggen glat: : : 3

2) Ryggen brustoppet: 4

b) Slabne vandrette; (Kroppen oftest mere smal);

I) Vingerne hjørnede eller tandede: : : 5

II) Vingerne rundagtige hele: : : 6

c) Fladagtige, stumpede og næsten som indtrykte: : : 7

d) Sammenknibende i Figur af en Δ bag til indskæaren: 8

B) Vingerne fingrede, splittede op mod Roden: : : 9

A) Capito

A) Capite a thorace distincto;

I Hexapoda;

B) Anelytra;

a) Alata, alis membranaceis nervosis,

2) Duabus;

†) Halteribus clavatis, solitariis, pone singulam alam sub squamula propria;

*) Abdomine attenuato, thorace gibboso;

a) Ore elongato absque rostro & proboscide: - - TIPULA.

1) Alis patentibus: - - (*)

2) Alis incumbentibus: - - (**)

b) Ore armato

1) Aculeis setaceis intra vaginam flexilem: - CULEX.

2) Rostro corneo, inflexo, bivalvi, longiore thorace:
- - - EMPIS.

3) Rostro corneo porrecto, recto:
- - - ASILUS.

**) Abdomine latitudine thoracis;

1) Rostro

†) Geniculato, porrecto:
- - - CONOPS.

††) Non geniculato, bivalvi,

*) Setaceo, longissimo:
- - BOMBYLIUS.

**) Cylindrico, obtuso:
- - HIPPOBOSCA.

A) Zoverdet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingedede, klarthindede, seenesulde Vinger,

2) Tvende;

†) Bægtstænger som ere kalleendede, enkelte,
bag hver Vinge under et eget Skæl;

*) Bommen smal, Ryggen pulsed;

a) Munden langstrakt, uden Suerør
og Snabel: , , Stankelbeen.

1) Alabue Vinger: , , , I

2) Hvillende Vinger: , , , 2

b) Munden bevæbnet

1) Med børstebannede Braadder
i en bøielig Skede: Myg.

2) Med et hornagtig Suerør,
som er indbøied, dobbelt,
og længere end Ryggen: , ,
, , , Dandsemyg. *

3) Med et hornagtig Suerør som
er fremtrakt, ret: Korfue. *

**) Bommen saa breed som Ryggen;

I) Med Suerør

†) Knæbøied fremtrakt:
, = Braadfue. *

††) Ikke knæbøied, i dob-
belt Skede,

*) Børstebanned, ganske
lang: Hummelfue. *

**) Cylindrisk, stump:
, , , , Tæge.

A) Capite

A) Capite a thorace distincto;

1. Hexapoda;

B) Anelytra;

a) Alata, alis membranaceis nervosis,

2) Duabus,

†) Halteribus clavatis, solitariis, pone singulam alam sub squamula propria;

**) Abdomine latitudine thoracis;

2) Proboscide, absque palpis;

- - - MUSCA.

†) Antennis inermibus: - -

- - - Filata.

††) Antennis armatis

*) Seta laterali;

a) Corpore pubescente;

- - Tomentoso-Setaria.

b) Corpore raris setis

adsperso: - - -

- - Pilofo-Setaria.

**) Pluma laterali;

a) Corpore pubescente;

- Tomentoso-Plumata.

b) Corpore raris setis

adsperso: - - -

- - Pilofo-Plumata.

3) Proboscide rostroque; palpis

duobus: - - TABANUS.

4) Ore destituto proboscide ro-

stroque: - - OESTRUS.

††) Halteribus nullis;

a) Ore maxilloso; pedibus saltatoriis;

rudimentis tantum alarum: - -

- - - GRILLUS. (40)

b) Ore rostrato, rostro pectorali;

1) Alis erectis; abdomine setoso:

- - - COCCUS (mas).

2) Alis deflexis: - CICADA (34).

c) Ore edentulo absque rostro, cauda

bifeta; alis erectis: - - -

- - - EPHEMERA diptera.

A) Zovedet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

1. Sexbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingede, klarhinde, seenefulde Vinger,

2) Tvende;

†) Vægtstænger, som ere kallede, enkelte, bag hver Vinge, under et eget Skæl.

***) Vommen saa breed som Ryggen;

2) Med Snabel, uden Mundstænger: : : : : Flue.

†) Samlestængerne ubevæbnede: : : : : I

††) Samlestængerne bevæbnede

*) Med Sideborste;

a) Kroppen dunet: : : : : 2

b) Kroppen tyndhaaret: 3

**) Med Sidefjer;

a) Kroppen dunet: : : : : 4

b) Kroppen tyndhaaret: 5

3) Med Snabel og Suerør; Mundstængerne to: : : : : Klæg.

4) Uden Snabel og Suerør: : : : : Bræmse.

††) Uden Vægtstænger;

a) Munden med Kiæber; Hoppesødder: : : : :
Legn allene til Vinger: : : : :

: : : : : Græshoppe (tovinged).

b) Munden med Suerør, som strækker sig hen under Brystet;

1) Vingerne rag opstaaende: : : : :
: : : : : Kocinelle (Zan).

2) Vingerne nedbøjede: : : : :
: : : : : Høestække (tovinged).

c) Munden uden Tænder og Suerør, Stiarten med to Børster; Vingerne rag opstaaende: : : : :

: : : : : Døgnflue * (tovinged).

A) *Capite a thorace distincto*;

I. *Hexapoda*;

B) *Anelytra*;

b) *Aptera*.

I). *Pedibus saltatoriis*;

†) Ore maxilloso; Thorace spinoso; (Cauda ensifera: *fœmina*): - - -

- - - *GRYLLUS pupus*.

††) Ore rostrato; Abdomine compresso: - - -

PULEX.

II) *Pedibus cursoriis*;

1) Cauda bicorni; Rostro oris inflexo:

- - - *APHIS aptera*.

2) Cauda bifurca, inflexa, saltatrice: - - -

- - - *PODURA*.

3) Cauda setosa;

*) Ore rostrato: - *COCCUS mas* (2)

**) Ore non rostrato; Palpis 2; Corpore squamoso: - - *LEPISMA*.

4) Cauda aculeata

*) Aculeo retractili;

a) Squamula erecta inter thoracem & abdomen: - - -

- - - *FORMICA neutra*.

b) Squamula nulla; Thorace postice retuso: - - *MUTILLA*.

**) Aculeo exserto vagina cylindrica bivalvi: - - -

- - *ICHNEUMON apterus*;

Atlas Dan. Tom. I. t. 30.

5) Cauda simplici;

*) Corpore clypeato

†) Rostro inflexo: - - -

- - - *COCCUS fœmina*.

††) Rostro nullo; Abdomine plicato-papilloso: - - *Cantharis*

Noctiluca (Fœmina).

A) *Zovevet*

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

B) Uden Vingedækker;

b) Uvingede;

I) Hoppefødder;

†) Munden med Kiæber; Ryggen med Tor-
ne: (Stiarten med Sværd: Hun-
nen): : : Græshoppe (Pupen).

††) Munden med Suerør; Bommen sam-
mentrykt: : : Loppe.

II) Løbefødder;

1) Stiarten i to Horn udløbende; Munden
med indbøyet Suerør: : Bladlus.

2) Stiarten tvækløstet, indbøyet, hoppe-
dygtig: : : Vandloppe.

3) Stiarten med Børster;

*) Munden med Suerør: : :
: : Koccinelle Han (uvinged).

**) Munden uden Suerør, med 2 Mund-
stængler; Kroppen skællet: : :
: : Sølvorm.

4) Stiarten med Braad,

*) Braadden tilbagetrækkelig;

a) Oprenst Skæl imellem Ryg og
Bom: : : Myre (Gæld).

b) Intet Skæl, Ryggen bag til ind-
trykt; Kroppen lodden: : :
: : Krybling.

**) Braadden udraakt i en dobbelt cylin-
drisk Skede: : :
: : Gægoepst (uvinged);

Atlas Dan. Tom. I. t. 30.

5) Stiarten flet;

*) Kroppen dækket med Skjold;

†) Med indbøyet Suerør: : :
: : Koccinelle (Han).

††) Uden Suerør; Bommen vor-
tesfoldet: : : Fakkeltbille.

St. Hans Orm. (Han).

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Anelytra,

b) Aptera;

II) Pedibus cursoriis;

5) Cauda simplici;

††) Corpore nudo;

*) Ore rostrato,

a) Rostro inflexo; Antennis thorace longioribus: - - -

- - - CIMEX (*lectularius*).

b) Rostro porrecto bivalvi cylindrico obtuso; Antennis thorace brevioribus: - -

- - - HIPPOBOSCA (*ovina*).

c) Rostro latente, exferendo; Abdomine depresso sublobato; Antennis longitudine thoracis: - - -

- - - - - PEDICULUS.

**) Ore maxilloso; Antennis setaceis: - - - - - TERMES.

II. Polypoda;

1) Pedibus segmentis corporis utrinque paucioribus; XIV. & plures; Corpore ovali;

a) Antennis duabus:) - - - ONISCUS.

b) Antennis quatuor:)

2) Pedibus totidem utrinque quot corporis segmenta, XII. & plures; Corpore depresso; Palpis duobus;

a) Corpore alis elytrisque instructo: - - -) SCOLOPENDRA.

b) Corpore anelytro; aptero:)

3) Pedibus duplo utrinque pluribus quam corporis segmenta; Corpore subcylindrico; Palpis duobus: - - - JULUS.

A) Zorodet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

B) Uden Vingedækker;

b) Uvingede;

II) Løbefødder;

5) Stierten flet;

††) Kroppen bar;

*) Munden med Suerør,

a) Suerøret indbøjet; Samle-
stænglerne længere end Ryg-
gen: Barfis (Væggeluus.)

b) Suerøret fremrakt, dobbelt,
cylindrisk, stump; Samle-
stænglerne kortere end Ryg-
gen: : : Tæger (Saare).

c) Suerøret skjult, kan udtræk-
kes; Bommen nedtrykt og
næsten rundlappet; Samle-
stænglerne saa lange som
Ryggen: : : Luus.

**) Munden med Klæber; Samle-
stænglerne børstede: : :
: : : Væggesined.

II. Mangebenede;

1) Fødderne færre end Kroppens Afdelinger, 14. og
flere; Kroppen egrund:

a) Samlestænglerne tvende: : : Struktetrolde.

b) Samlestænglerne fire: : : Fiskebjørn.

2) Fødderne lige saa mange paa hver Side som Krop-
pens Afdelinger, 12 og flere; Kroppen nedtrykt;
Mundstænglerne tvende: : : Skaalorm.

a) Kroppen forsynet med Vinger og Vingedækker: 1

b) Kroppen uden Vinger og Vingedækker: : : 2

3) Fødderne paa hver Side dobbelt flere end Kroppens
Afdelinger; Kroppen næsten cylindrisk; Mund-
stænglerne tvende: : : Tusendbeen.

B) Capite cum thorace unito;

- I. Pedibus natatoriis omnibus, numero diversi; Corpore testa tecto; Oculis approximatis testæ innatis;
MONOCULUS.

II. Pedibus ambulatoriis,

a) Octo;

- 1) Oculis II. lateralibus; Antennis pediformibus;
ACARUS.

2) Oculis IV.

†) Verticalibus; Corpore inciso tuberculato; Ore tubuloso producto: PYCNOGONUM (Fig. 7.)

††) Verticalibus & lateralibus; Antennis pediformibus: - - - PHALANGIUM.

- 3) Oculis VIII.; Unguibus oris II. Palpis II., Papillis ani textoriis: - - - ARANEA.

b) Decem, anticis cheliferis; Cauda elongata, articulata;

†) Oculis VIII., quorum III. utrinque ad latus, II. in tergo; Cauda, armata mucrone; Pestinibus II. inter thoracem & abdomen: - - - SCORPIO.

††) Oculis II. pedunculatis, distantibus; Cauda inermi: - - - CANCER.

*) Cauda thorace brevior: - - - *Brachyurus*.

1) Thorace lævi

a) Lateribus integerrimo: - - - (*a*)

b) Lateribus inciso: - - - (*b*)

2) Thorace hirto: - - - (*c*)

3) Thorace supra spinoso: - - - (*d*)

4) Thorace inæquali: - - - (*e*)

**) Cauda thoracis longitudine & supra: - - -

Macrourus.

1) Testa thoracem tegente;

a) Manibus adactylis; - - - (*k*)

b) Manibus pollicatis;

†) Cauda aphylla setacea: - - - (*f*)

††) Cauda foliacea;

*) Thorace lævi: - - - (*g*)

**) Thorace aculeato: - - - (*i*)

***) Thorace inæquali: - - - (*h*)

2) Testa thoracem non tegente, brevissima;

Manibus adactylis: - - - (*l*)

B) Hovedet forenet med Ryggen ;

I. Alle Fødderne svømdygtige af adskillig Tal ; Kroppen
 skjult med en Skæl ; Dynnene nærtstående, i Skallen
 indgroede : , , , Giellesod. *

II. Gangfødder,

a) Otte ;

1) Dynnene 2. paa Siderne ; Samlest. foddannede : Mide.

2) Dynnene 4.

†) Siddende oven paa Ijsen ; Kroppen indskaaren
 og knorred ; Munden bestaer i et fremrakt, huul
 Rør : , , , Strandspindel (Fig. 7.)

††) Siddende paa Ijsen og Siderne ; Samlestæng-
 lerne foddannede : , , , Meyer.

3) Dynnene 8. ; I Munden 2 Kløver og 2 Mundstæng-
 ler ; Spindevorter ved Gabboret : , , Edderkop.

b) Ti, de forreste Knibefare ; Stierte. langstrakt, best. af Leed ;

†) Dynnene 8., hvoraf 3. sidde paa hver Side og 2.
 oven paa Ryggen ; Stierten bevæbnet med en Odde ;
 Tvende Kamme imellem Ryg og Bom ; Skorpion.

††) Dynnene 2. sidde paa en Stilk, frastaaende ;
 Stierten ubevæbnet ;

*) Stierten kortere end Ryggen : , , Krabbe.

1) Ryggen glat ;

a) Med hele Sider : , , , I

b) Med indskaarne Sider : , , , 2

2) Ryggen lodden : , , , 3

3) Ryggen oven paa tiørned : , , , 4

4) Ryggen ujevn : , , , 5

**) Stierten saa lang som og længere end Ryg-
 gen : , , , Krabs.

1) Skallen skjulende Ryggen ;

a) Knibefare uden Tommelfloe : , , , I

b) Knibefare med Tommelfloe ;

†) Stierten uden Blade, børstespids : 2

††) Stierten med Blade ;

*) Ryggen glat : , , , 3

**) Ryggen takket : , , , 4

***) Ryggen ujevn : , , , 5

2) Skallen ikke skjulende hele Ryggen, men
 ganske kort ; Knibefare uden Tommelfloe : 6

EXPLICATIO TABULÆ ÆNEÆ.

Fig. I. *Dytiscus piceus*, A in supina, B in prona parte visus: *a* Caput *b*. palpi minores, *c*. palpi majores, *d*. antennæ perfoliatæ, *e*. oculi, *f*. labium *g*. os, *hh*. thorax, *i* discus, *k*. margines laterales, *l*. margo anticus, *m*. margo posticus, *n*. scutellum, *o*. pectus, *p*. sternum, *q*. abdomen ejusque incisuræ, *r*. anus, *s*. alæ membranaceæ, *t*. elytra expansa, ut pateant alæ, *u*. elytrorum futura, *v*. basis, *x*. apex, *y*. margo, *z*. discus, * pedes anteriores ambulatorii, ** pedes intermedii, & *** pedes postici, natatorii villosi, *1*. femur, *2*. tibia, *3*. talus, *4*. ungues.

Fig II. *Papilio eques achivus*: *a*. Caput, *b*. thorax, *c*. abdomen, *d*. antennæ clavatæ, *e*. alæ primores * discus, *f*. basis, *g*. angulus posticus, *h*. apex, *i*. margo exterior anticus *f*. crassior *v*. costa alæ, *k*. margo interior *f*. tenuior, *l*. margo posticus, *m*. alæ posticæ *f*. posteriores, * discus, *n*. angulus ani, *p*. ocellus, *q*. cauda alæ, *r*. margo dentatus.

Fig. III. *Oestrus*: *a*. Caput, *b*. thorax, *c*. abdomen, *d*. alæ, *e*. costa alæ, *f*. halteres, *g*. squamulæ halterum.

Fig. IV.

Kobberets Forflaring.

Fig. I. Den beegsorte Vandkalb, A paa Ryggen, B paa Bugen: *a*. Hoved, *b*. smaa Mundstængler, *c*. større Mundstængler, *d*. Samlestængler, som bestaae af bladagtige igiennemstaaende Leed, *e*. Dyne, *f*. Læben, *g*. Munden, *hh*. Ryg, *i*. Skiven, *k*. Siderandene, *l*. Forranden, *m*. Bagranden, *n*. Rygsfilitet, *o*. Brystet, *p*. Brystsværdet, *q*. Bommen og dens Indskjærelser, *r*. Gaddboret, *s*. de flathindede Vinger, *t*. Vingedækkerne udbrede for at see Vingerne, *u*. Vingedækkernes Rodder, *v*. Roden, *x*. Spidsen, *y*. Randen, *z*. Skiven, * Forbene, ** Mellem- *** Bag-Bene, svømdygtige besat med Haarstotte, *1*. Laaret, *2*. Skinnenebenet, *3*. Anklen, *4*. Aløerne.

Fig. 2. En Dagsugl den Grædste Kytter: *a*. Hoved, *b*. Ryg, *c*. Bom, *d*. Samlestængler, som ere kalleendede, *e*. For- *c*. Overvinger, * Skiven, *f*. Roden, *g*. det bagerste Hjørne, *h*. Spidsen, *i*. den yderste, forreste *c*. tykkeste Rand, *e*. Vingebenet, *k*. den inderste *c*. tyndeste Rand, *l*. den bagerste Rand, *m*. Bag- *c* Undervinger, * Skiven, *n*. Gaddborets Hjørne, *p*. Dyet, *q*. Vingehalen, *r*. en tanded Rand.

Fig. 3. En Bræmse: *a*. Hoved, *b*. Ryg, *c*. Bom, *d*. Vinger, *e*. Vingeben, *f*. Vægtstænger, *g*. Vægtstængerens Skæl.

Fig. 4.

Fig. IV. Novum genus, a R. D. STRÖM inter *phalangia* relatum, *Söndm. Tom. I. p. 209. t. 1. f. 17.* Exemplar hujus insecti, quod munificentia R. Autoris possideo, ita describo: Caput cum thorace unitum, tubo *b.* excavato cylindrico, antice angustiore, postice in thoracem recepto, prominens; Oculi IV. dorsales *a.* in gibbositate thoracis positi; *c.* Antennæ 2. tubo breviores moniliformes, subtus in segmento thoracis, cui oculi insident, radicata; segmenta corporis, excepto tubo, IV. cum tuberculo e medio singuli segmenti prominulo. Pedes VIII. singuli ex articulis VII. brevissimis compositi, ungue valido terminati. Ex descriptione patet insectum hoc a generibus antea notis omnino differre, ideoque novum genus, quod e crebis articulationibus *Pycnogonum* dico, constituit.

Fig. V. *Oniscus*: *a.* antennæ IV. setaceæ, *b.* caput, *c.* thoracis & abdominis segmenta VII., *d.* Caudæ segmenta VI.

Fig. VI. *Scorpio*: *a.* caput cum thorace unitum, *b.* pectines, *c.* manus, * pollex immobilis, ** digitus mobilis, *d.* pedes ambulatorii, *e.* abdomen, *f.* cauda articulata, *g.* mucro punctorius.

Fig. VII. & VIII. *Neparum* Capita, primum *cinerea* secundum

Fig. 4. Et nyt Slag, anført af Belærv. Hr. STRÖM iblant *Meyere, Söndm. T. 1. S. 209. t. 1. f. 17.* Det Exemplar af samme Insekt, som velbemelte Forfatter har været saa gunstig at meddele mig, beskriver jeg saaledes: Hovedet forenet med Ryggen, fremsaaende med et cylindrisk, udhulet, foran smalere og bag til i Ryggen indstaaende Rør *b.* Dønnene 4. siddende i en Puffel oven paa Ryggen *a.* Samlestænglerne 2. *c.* kortere end Røret, perleradeede, fæstede neden under paa Ryggens Afdeling. Kroppens Afdelinger, uberegnet Røret, ere 4., paa Midten af enhver sees en Knob. Fødderne 8, enhver bestaaer af 7 korte Leed, og ender sig med en stærk Kloe. Af Beskrivelsen seer man at dette Insekt er ganske adskillig fra de andre Slag, og altsaa udgjør et nyt Slag, som jeg af dets mange Leed kalder *Pycnogonum*.

Fig. 5. Sissebiørnen: *a.* 4 børstespidske Samlestængler, *b.* Hoved, *c.* Bullens og Bommens 7 Afdelinger, *d.* Stiertens 6 Afdelinger.

Fig. 6. Skorpionen: *a.* Hovedet forenet med Ryggen, *b.* 2 Ramme, *c.* Knibesæe *e.* Kloer, * den ubevægelige stive Tommelfloe, ** den bevægelige Kloe, *g.* Gangfødder, *e.* Bom, *f.* Stiert bestaaende af Leed, *g.* Stiffeodde.

Fig. 7. og 8. Vandskorpioners Hoveder, det første af den
 Afte.

dum *cimicoidis*, microscopio aucta ad monstrandum antennis, in hoc genere adhuc ignotas, eique a D. SULZER (*) omnino negatas: *a* rostra Neparum, *b*, antennæ, in fig. VII. oculos *d*. subtus circumjacentes, in fig. VIII. infra oculos *d*. conspicuæ. Ne autem de veritate observationum dubitetur, antennis a capite avullas sub microscopio magis auctas seorsim delineavi, singulæ 4. sunt articulorum, quorum 3. exteriores *N. cinerea* monstrantur per fig. *b**, omnes 4. *N. cimicoidis* eadem aucta magnitudine sistit fig. *b***. Antennæ utriusque speciei in avulso capite optime nudis observantur oculis. Magnitudo naturalis capitum horum patet ex fig. *e*. & *f*.

Fig. IX. * & ** Pupæ *pedatae semicompletæ* in quibus *a*. rudimenta alarum jam patent. Fig. X. Larva *pedata*: *a*. Caput, *b*. segmenta corporis, *c*. stigmata, *d*. pedes pectorales, *e*. pedes abdominales, *f*. pedes caudales, *g*. cornu ani. Fig. XI. XII. Pupæ *apodæ, oblecta*, thorace *a*. & abdomine *b*. distincto, corticata. Fig. XI. pupa cylindracea, XII. pupa angulata. Fig. XIII. Pupa *pedata incompleta* alis pedibusque immobilis. Fig. XIV. Larva *apoda*. XV. Pupa *apoda* coarctata intra globum.

Astegrae, det andet af den Barsisdannede forstørrede til at vise Famlestængerne som hidtil har været ubekjendte hos dette Slag, og nægtede ganske af Hr. SULZER (*): *a*. Bandskorpionernes Suerør, *b*. Famlestængerne, som paa Fig. 7. ligge omkring, men paa Fig. 8. neden under Dynene *d*. Men at man ikke skal tage dette i Tvivl, har jeg aftegnet Famlestængerne, revne fra Hovedet og for sig, men forstørrede. Enhver bestaaer af 4 Led, hvis 2 yderste af den Astegrae vises ved Fig. *b**, alle 4. af den Barsisdannede sees i samme Størrelse Fig. *b***. Disse Famlestænger sees meget vel med blotte Dyne, naar Hovedet er revet fra Kroppen. Hovedernes naturlige Størrelse sees af Fig. *e*. og *f*.

Fig. 9. * og ** Puper med Fødder, halvfuldkomne, paa hvilke allerede sees Tegnet til Binger *a*. Fig. 10. Larve med Fødder: *a*. Hoved, *b*. Kroppens Afdelinger, *c*. Undehuller, *d*. Brystfødder, *e*. Vombsfødder, *f*. Stiertfødder, *g*. Gadborets Horn. Fig. 11. 12. Puper uden Fødder, skjulte; hvis Ryg *a*. og Vomb *b*. ere kjendelige inden for en barkagtig Skæl. Fig. 11. en cylindrisk Pupe, Fig. 12. en kanted Pupe. Fig. 13. Pupe med Fødder, ufuldkommen, hvis Binger og Fødder ere ubevægelige. Fig. 14. Larve uden Fødder. 15. Pupe uden Fødder indfneben og skjult i en Klode.

(*) Kennzeichen der Insekten, Zürich 1761. S. 100.